

Krwawa zbrodnia w kielecie

Rok XIII. Nr. 215

SOSNOWIEC, niedziela 7 sierpnia 1938 roku.

numeru 10 groszy

CENY OGŁOSZEŃ

za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drobne ogłoszenia po 10 groszy Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIE

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Biblioteka JAGIELLOŃSKA
Kraków
Św. Anny 12

Prenumerała wy-
osi miesięcznie

2.-

Redakcji, Ad-
res: Sosnowiec,
ul. 1-a

ONY

Redakcji 6.16.92

Administracji 6.14.97

Konto czekowe 304.247

P.K.O. Katowice

ODDZIAŁY:

K I E L C E. Wesola 7 tel. 13-78; B E D Z I N. Sączewskiego Nr. 29; D A B R O W A. Sobieskiego 7 i Królowej
Jadwigi (róg Narutowicza); Z A W I E R C I E. ul. 3-go Maja 5, tel. 97; C Z E L A D Z. Bytomska 31; G R O D Z I E C. ul. Legionów tel. 7-19-66.

Dyplomaci wierzą w pokojowe załatwienie zatargu

Huk armat w Czang-Ku-Feng

Nowe starcia oddziałów sowieckich z Japończykami

LONDYN, 6.8. — W okręgu Czang Ku Feng w dzisiejszym ranku słychać huk armat. Stwierdzają to doniesienia z Tokio.

Pomimo to w londyńskich kręgach politycznych uważa się, że sytuacja na granicy sowiecko-mandżurskiej jest mniej krytyczna.

Konflikt japońsko-sowiecki nie rozszerza się i — zdaniem kół miarodajnych — nie należy oczekiwać poważniejszych powikłań.

Wnioski takie wyciągane są zarówno na podstawie doniesień z terenu rozmów doby ostatniej pomiędzy To starcami zbrojnymi, jak i z treści i formy korespondencji z Moskwy.

Odpowiedź rządu sowieckiego na propozycję japońską zaprzestania działań wojennych i przystąpienia do negocjacji politycznych, a nie zbrojnych, załatwienia sprawy terenu spornego, oceniana jest w ten sposób, że Sowiety nie zamykają drogi do rokowań.

Widoczna jest tylko gra na zwłokę, ale nie gra na wojnę.

Znamienne jest, podkreślają tu na podstawie doniesień z Tokio, że japońskie koła polityczne nie ukrywają swego zadowolenia z przebiegu dotychczasowych rozmów z Moskwą. Świadczy o tym, mówią, że Japonia uczyni wszystko możliwe, aby spór graniczny załatwić pokojowo.

Według źródeł japońskich wojska sowieckie usiłowały wczoraj rano zaatakować pozycje japońskie pod Czang Ku Feng.

Artyleria japońska zmusiła oddziały sowieckie do odwrotu.

Komunikat ministerstwa wojny podaje, iż natarcia podjęte zostało o godz. 6.30 (czas lokalny). Natarcie miało miejsce na południe od jeziora Czang Cziec. Brały w nim udział bataliony

piechoty wspierane czołgami w liczbie 50. —

Pozycje japońskie atakowano również z północy od Szas-Tsao-Ping przy czym w natarciu brał udział batalion piechoty z czołgami.

TOKIO, 6.8. — Po rozpatrzeniu przez wspólną konferencję ministrów wojny marynarki i spr. zagranicznych sytuacji wytworzonej po demarschu japońskiej w Moskwie tokijskie ministerstwo spraw zagranicznych przesłało ambasadorowi Szigemitsu dalsze instrukcje, dotyczące kontynuowania rokowań.

MOSKWA, 6.8. Trwające w ZSRR od kilku dni manifestacje przeciw japońskie przybrały charakter otwartych wystąpień prowokacyjnych.

W manifestacjach tych biorą udział oddziały armii czerwonej, przy czym poszczególni dowódcy i komisarze polityczni wygłaszają przemówienia przepełnione nienawiścią do Japonii i domagają się od rządu sowieckiego „ukarania“ Japonii.

PRZYCHODNIA
LECZNICZA
chorób wenerycznych i skórnych „POMOC“
SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 31
Czynna 11-1 i 5-9 pp., w święta 11-1
Tel. 61 609

ZBOMBARDOWANIE KONSULATU ANGIELSKIEGO przez samoloty gen. Franco

SALAMANCA, 6. 8. Według komunikatu gen. Franco, na froncie rzeki Ebro wojska katu kwatery głównej wojsk gen. rządowe przypuściły liczne ataki.

Na innych odcinkach frontu panuje względny spokój.

ALICANTE, 6. 8. O godzinie 11.35 samoloty powstające bombardowały Alicante. Na dzielnicę Bellavista spadło 70 bomb. Bomba o wadze 250 kg. spadła na konsulat angielski, powodując olbrzymie spustoszenie.

Raniony został angielski agent konsularny Gabriel Callejon. Rany, odniesione przez Callejona są bardzo ciężkie. Został on przewieziony do szpitala.

Jedna z bomb spadła podczas ostatniego bombardowania miasta na dom mieszkający z uszkodzeniem. 11 dzieci zostało rannych.

Dr. Adolf Ingster

Specjalista chorób nerwowych

powrócił

Przyjmuje od 5 — 7 popoł.
SOSNOWIEC, UL. PRZEJAZD 1.
Telefon 61519.

Dr. med.

ROMAN BILŃIK

choroby wewnętrzne i akuszeria

powrócił

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 107

LEKARZ - DENTYSTA

Zofia Perelmanowa

wróciła

PILSUDSKIEGO NR. 1
II piętro.

Tajne archiwum w Wiedniu wykryli funkcjonariusze Gestapo

PARYŻ, 6.8. Pismo paryskie „Aux Ecoules“ donosi, że funkcjonariusze Gestapo znaleźli we Wiedniu w archiwum państwowym cały szereg interesujących tajnych dokumentów państwowych, posiadających wielką wartość.

Podobno znaleziono całkowitą korespondencję, prowadzoną między ex-kancelerzem Schuschniggiem a regentem Węgier, Horthyem oraz Mussoliniem, jeszcze na kilka dni przed przewrotem w Austrii.

Według tychże dokumentów Schuschnigg miał po znanej rozmowie z kanclerzem Hitlerem w Berchtesgaden wystosować również list do prezydenta Republiki Czechosłowackiej, dr. Benesza, w którym miał go zawiadomić, że Hitler zamierza dokonać rozbioru Czechosłowacji.

Tajemnicza choroba

NOWY JORK, 6.8. W Owosso w stanie Michigan w ciągu bieżącego tygodnia stwierdzono śmierć sześciorga dzieci z powodu nieznanego dotychczas choroby. Komisarz zdrowia Stanu Michigan, dr. Gadakunst zwołał konferencję wszystkich lekarzy, którzy mieli do czynienia z chorymi zmarłymi na tajemniczą chorobę w celu wyjaśnienia jej istoty. Wydaje się iż choroba ta jest wywołana przez nieznaną dotychczas bakterie, atakujące grube jelita.

Laboratoria, którym przesłano do analizy wydzielin chorych, dotychczas nie mogły orzec nie starowczego.

Żeń się Jasiu, żeń się
Dola Twa szczęśliwa
Lecz nie miej wesela
Bez Tyskiego Piwa

Karol Jankowski i Syn

Fabryka Sukna w Bielsku
ODDZIAŁ W SOSNOWCU
niniejszym zawiadamia P. T. Klientela, że na okres przebudowy skład został przeniesiony

na ul. Warszawską Nr. 1

Telefon 62479

Krwawa zbrodnia w kościele

Zastrzelił narzeczoną i sam popełnił samobójstwo

NOWY SACZ, 6. 8. Dziś o godz. 6 rano w kościele parafialnym zjawili się 28-letni wyrobnik Kazimierz Sobalik ze swą narzeczoną Anną Sekół,

Na szpaltach pism

DOLA URZĘDNICZA

Organ pracowników umysłowych „Jedność” szeroko omawia trudności materialne warstwy urzędniczej szczególnie na terenie COP.

„Już sama zapowiedź podjęcia na sześć roków skałę prac budowlanych na znacznej przestrzeni kraju, objętej COP, spowodowało niepomiarowy wzrost cen mieszkań i artykułów pierwszej potrzeby. Przy patrzeniu się cyfry: Przed stworzeniem COP-u komorne na jednoizbowe mieszkania nie przekraczało 20 zł. miesięcznie. Obecnie — jak nas z pewnego źródła informują — doszło już do 40 zł., a nawet do 50 zł. Dwupokojowe mieszkanie kosztowało przeciętnie 30 zł. miesięcznie, dziś za takie mieszkanie żądają 100 złotych.

To jedna strona medalu. Ale życie urzędnika nie ogranicza się do wynajęcia mieszkania: trzeba żyć, a ceny znowu poszły w górę.”

—oO—

Najpierw zabił żonę

A POTEM SIĘ POWIESIŁ.

Do Truskawca przybył Teodor Iwanek lat 35 z Zabawki pow. Dolina. Udał się on do restauracji zakładowej, gdzie była zajęta jego żona Paraskewja, w charakterze kucharki.

Nie zastawszy jej w restauracji, udał się do jej mieszkania, gdzie zastał żonę pograżoną we śnie. Przyniesiona ze sobą brzytwą poderżnął jej gardło.

Iwanek wskutek upływu krwi na tył głowy zmarła. Iwanek po zabójstwie żony uciekł do pobliskiego lasu za torcem kolejowym, gdzie powiesił się na drzewie. — Z drzewa zdjęto już martwe zwłoki.

Przyczyną tragedii było złe położenie małżeńskie. Tragedia ta wywarła w Truskawcu przynębiające wrażenie.

celem otrzymania ślubu.

Gdy ks. infułat Mazurek przygotował się do czynności udzielania ślubu narzeczoną nagle ruciła ręką wydobyl rewolwer strzelając do narzeczonej a następnie do siebie. Samobójca i morderca zmarł na

miejsu. Narzeczoną zaś przewieziono do szpitala, gdzie również zmarła.

Przyczyna tragedii nieznana.

Ks. infułat Mazurek porozumiał się z ks. biskupem Lutowskim, który zezwolił mu na dokonanie konsekracji kościoła.

Przedsiębiorstwo robót blacharsko - dekarских

Adam Hesse

SOSNOWIEC, ul. Orla 11.—Tel. 61458

przyjmuje wszelkie roboty w zakres blacharstwa i dekarstwa wchodzące z materiałów własnych i powierzonych.

Posiada na składzie w dużym wyborze:

Wanny, nasiadówki, waniarki dziecięce, latarnie powozowe, baki na benzynę do samochodów, nasady kominowe wirujące, banki na olej oraz oliwarki i t. p. wyroby blacharskie.

SPECJALNOŚĆ: Krycie dachów blachą, wszelkiego rodzaju dachówką, gumolitem białym i czarnym, oraz papą bitumiczną i smołową.

Konserwacja dachów. Malowanie konstrukcyj żelaznych.

Ceny umiarkowane!

Wykonanie punktualne.

Ponura tragedia pod Lwowem

Zwłoki zamordowanego żołnierza na torze kolejowym

Kolo Skniłowa pod Lwowem rze grała się zagadkowa tragedia na tle romantycznym.

We wczesnych godzinach porannych powiadomiono władze policyjne oraz żandarmerię, że na torze kolejowym, w miejscu gdzie schodzą się linie:

stryjska i samborska znaleźto zwłoki żołnierza.

Po przybyciu na miejsce stwierdzono, że zabitym jest 27-letni kłutnik Romuald Futka, syn em. maszynisty kolejowego. Na głowie demata widniały dwie rany cięte, a obie nogi zmasakrowane prawdopodobnie przez podciąg.

Obok zwłok nie było śladów krwi, co skłoniło władze śledcze do odrzucenia hipotezy samobójstwa.

W toku dochodzeń ustalono, że Futka utrzymywał od dłuższego cza-

su stosunek z 18-letnią Janiną Harlanderową, żoną robotnika w Złoczowej Wodzie w sąsiedztwie domu rodziców Futki.

Romans doszedł do tego, że mąż Harlanderowej nosił się z myślą rozwodu.

W dzień urodzin Futki, udali się Futka i Harlanderowa na przechadzkę kolo toru kolejowego i według zeznań kobiety, która pasła krowy w poblizu miejsca, gdzie znaleźto zwłoki — cokolwiek 4-ej biegły w stronę nasypu kolejowego

trzy osoby, niosąc zwłoki mężczyzny, i po ułożeniu ich na szynach oddaliły się

W związku z wynikami dochodzeń na polecenie prokuratora Harlanderów aresztowano. W jakich okolicznościach popełniono zbrodnię, jest narażoną zagadką.

W telegraficznym skrócie

NOWE SIOSTRY SJAMSKIE

W miejscowości Baciu wieśniaczka Domenika Teodorow powiła bliźnięta, które są zrosnięte jak słynne siostry sjamskie i mają dwie głowy i trzy nogi. Matka i dzieci oiszą się dobrym zdrowiem.

BURZA ZERWAŁA OKRETY Z KOTWIC.

Nad morzem Czarnym przeszła przed kilkoma dniami straszna burza, skutkiem czego w Konstancy zerwane zostały z kotwic okręty które uległy rozbięciu, uderzając o skały. Zanotowano również kilka wypadków utonięcia ludzi.

JAPONIA ZNIESIE PRZYMUS URZĘDOWANIA W UBIORACH EUROPEJSKICH.

W kołach rządowych Japonii mają być czynione przygotowania do zniesienia rozporządzenia rady ministrów z roku 1877, nakazującego noszenie przez urzędników w czasie urzędowania ubiorów europejskich. Powrót do strojów japońskich ma być podyktowany przede wszystkim koniecznymi oszczędnościami

PIECZĘTOWANIE „PRYJACIÓŁ ŻYDÓW”.

W jednej kawiarni we Frankfurcie nad Menem, której właścicielem jest żyd, przeprowadziła policja rewizję, zatrzymując wszystkich przesiadujących tam Żydów. Aryjczykom, których spotkano w tej kawiarni szturmowcy przybyli na dniach pieczętka z napisem „Zdrajca społeczności niemieckiej”.

—oO—

Powstał kartel

CELULOZOWY.

Ostatnio zawarta została umowa regulująca produkcję i zbyty celulozy siarowej nowej papierniczej — z ważnością do końca br. Umowę zawarły: państwowa fabryka w Niedomicach, oraz fabryki prywatne Steinhagen i Saenger, Kluczewska Fabryka Papieru i Celulozy i Górnośląska Fabryka Celulozy i Papieru.

Poza tym podpisano niedawno umowę 7 sprzedawców kwasu solnego technicznego i kwasu siarkowego technicznego — w rejonie warszawskim, również do końca roku.

ADAM CZEKALSKI

Skradzione dusze

Powieść sensacyjna

21) Pieniądz i władza, to motłoch perfidnie przemysłowy i zły i ludzie wiedzą o tym, a jednak nie mogą go się wyrzucić. Wiedzą o tym i znają jego żądze barbarzyńskie, a jednak wyciągają ręce i biegają doń, jak śmy w ościen. Nie ma na świecie religii żarliwszej, jak religia pieniądza, nie istnieją dotąd i nie istnieją na świecie żadne bóstwo któremu by tak solidarnie, pod wszystkimi szerokościami geograficznymi jednomyślny hołd składali ludzie, jak religia pieniądza. Bóstwo to istnieje tak dawno, jak istnieje ludzkość i po przez wszystkie wieki biegli doń spragnieni ludzie, wyścigali dłonie, modlili się i u stóp jego modłowali. Jest to bóstwo bezduszne i zimne, ale nikogo to dotąd nie zraziło. Wołanie: pieniądz! pieniądz! pieniądz! jest najpierwszym hymnem na cześć jego. We wszystkich krajach i po przez wszystkie wieki hymn ten zawsze brzmiał jednakowo.

— Ojciec, taka perspektywa, to była by rzecz okropna!

— To prawda, okropna, ale nie na

możliwa. W każdym człowieku drzemie bestia utajona, bestia zła i podłości. Jeden człowiek potrafi ją okiełznać, zdusić w sobie i pozwala rozwijać się pierwotnym dągnięciom i cnoty. W takim człowieku zło nie ma prawie nic do gadania. Nie podnosi swęgi pyska kostropatego, nie opanowuje istoty dobra, bo ona ma absolutną przewagę. Ale bywają ludzie, którzy lubią iść po linii najmniejszego oporu i w takich jednostkach bestia się wybija się na czoło. Obawiam się przeto, że twój wynalazek, profesorze, może wpaść w ręce ludzi bez skrupułów, w ręce takich, w których bestia zła jest wyższa od istoty dobra i cnoty. W takich wypadkach zamiast dobra, dziedziczą sprzeczny niebezpieczny katastrofy. I wtedy zamiary twoje będą przekreślone, dobro i cnota połączą się, a zło wybiegnie na czoło i zwycięży.

Profesor słuchał przemówienia księdza prawie z przerażeniem. Rozumiał doskonale każde z tych słów, które padały na niego, jak kamienie o kolo samej sile uderzenia i ciężkości. O fa-

kiej możliwości, pracując tyle czasu nad wynalazkiem dziedziczył, Kolanko nigdy prawie nie myślał. Opanowany jedną tylko myślą i jedną ideą, aby dać społeczeństwu doskonały i skuteczny środek do walki ze złem, zapominał o drgnięciu stronię medala swego wynalazku. I teraz dopiero otworzył mu oczy na możliwości przeciwnego jego zamierzeniom, ksiądz startszek.

Długi czas, przynębiony perspektywami ukazalnymi mu przez księdza Anastazego, profesor milczał i błędził wzrokiem gdzieś w nieznanej dali, a w myślach miał chaos i rozgardniaż. Myśli roztrzącały się o sobie z takim hukem i zgrzytem, aż uwiaryły boleśnie w mózgu. Więc po to pracował tyle czasu, po to poświęcił kawał swojego życia, aby zamiast dobra, wprowadzić na ludzkość kłeskę garzę od pomoru? Tak, od pomoru. Bo wszakże pomór nie trwa wiecznie, ale przemija, podczas gdy dziedziczą jest rzecz tak samo nieprzemijająca, jak wynaleziony proch, jak cały szereg innych czynników niszczących, które wynależli ludzie.

Zatem co? Wysadzić w powietrze całe laboratorium wraz z wiekopomnym wynalazkiem? Pogrzebać ćwierć wieku pracy w gruzach?

Te i tysiączne inne wątpliwości niepokoili profesora. Nie wiedział, co mu wypada uczynić, jaką drogą obrać. Ksiądz Anastazy spostrzegł tę wewnętrzną walkę przyjaciela i po namyśle pośpieszył mu z pomocą.

— Widzę, synku, że moje słowa zbudziły w tobie rozliczne wątpliwości — zaczął po woli, z wyrozumiałością człowieka, który przebył całą drogę życia i teraz stoi prawie u bramy końca, do której dotąd dążył. Rozumiem twoje wahania i twoją walkę i pragnąłbym szczerze, aby nie stała się tak, jak to przewidywałem. Ostatecznie, jak dotąd, dziedziczą znajduje się w twoich rękach i ludzie jej nie posiadają. Możesz więc jeszcze sam kierować wszystkim, nie wypuszczając jej z ręki. I tak właśnie zrób. To jedyna moja rada. Dokonuj eksperymentów na jednostkach złych, nawracaj przy pomocy swojego wynalazku do świadomości na obiektach zdecydowanie zepsutych. I jeżeli przekonasz się, że dziedziczą w twoich rękach jest lekiem dla ludzkości, stań się nowym prorokiem uzbrojonym w broń potężną i wspólny z tymi, którzy idą głosić słowo Boże, działaj i pracuj w winnicy Pańskiej. Ale wstrzygaj się od wrogów, którzy pragnęliby wydrzeć ci tajemnicę, nad zbadańmi której pracowałeś prawie ćwierć wieku swego życia.

Kolanko otrząsnął się z zadumy i powstał. Był to już inny człowiek. Nie ręką i troską odbiegł od niego, a twarz rozjaśniła się nową wiarą w swoje posłannictwo.

d. c. m.

Otyłość i jej skutki zwalczą skutecznie kuracja w
BUSKU-ZDROJU

BAŁKAN

Świeci przykładem

Rola Bałkanu w polityce zagranicznej zmieniła się w ostatnich czasach zupełnie. Związane to jest ze zmianą konfiguracji politycznej i metod postępowania na tym terenie. Tradycyjne przekonanie, że właśnie z Bałkanu nadciągają wszystkie chmury, które mają uderzyć w Europę i świat pirunami, staje się nieaktualne. Obecnie może reżim Europy świecić przykładem. Bałkan wstąpił obecnie w okres stabilizacji i pacyfikacji swoich stosunków.

Dzielo to dochodziło do skutku fragmentami i stopniami. Zwolna po przez przepaść, dzielącą przeciwników z czasów wojen bałkańskich i wojny światowej, poczęto przetrzącać mosty zrazu prowizoryczne, a potem trwałe. Turcja pierwsza wyrównała swoje stosunki z dawnymi antagonistami.

Problem stosunku Bałkanii do sąsiadów był trudniejszy, a uregulowanie tych spraw trwało dłużej. Na tendencjach do zapomnienia o przeszłości nie zbywało od dawna. Ludowy premier bułgarski, Stamboliński, powziął pierwszy idee pojednania i federacji słowiańskiej na Bałkanach, mającej objąć przede wszystkim Bułgarię i Jugosławię i w ten sposób spór o Macedonię uczynić bezprzedmiotowym. Idee te znajdowały posłuch wśród kroackiej ludności Jugosławii, a przede wszystkim w stronnictwie włoskiej skim dr. Maczka. Mimo trudności idea pojednania i zbliżenia bułgarsko-jugosłowiańskiego została zrealizowana, a wizyty królewskie, entuzjazm ludności były akompaniamentem świadczącym o trwałości tego czynu politycznego.

Akt zawarty między Bułgarią a Ententą bałkańską znoszący postanowienia traktatów pokojowych w sprawie ograniczenia sił zbrojnych w Bułgarii i możności fortyfikowania terenów granicznych, był uwięzieniem dzieła zgody bałkańskiej. Bułgaria uzyskała w sposób legalny i prawidłowy rewizję krepujących ją postanowień traktatów. Równoprawnie Bułgarii pod tym względem jest wynikiem nie tylko pacyfikacji stosunków i usunięcia antagonizmu na półwyspie bałkańskim, ale i rezultatem życzliwego stosunku państw zachodnich, przede wszystkim Francji, pod których auspicjami niejako doszło do zawarcia tego układu.

Państwa bałkańskie prowadzą ostrożną politykę zagraniczną i nie angażują się w sposób jaskrawy dokonując zwrotów w sposób stopniowy i ostrożny. Mimo to obecnie jest w którym wzmagały się wpływy niemieckie i włoskie, zaznacza się zwrot w kierunku powrotu wpływów francusko-angielskich. Jugosławia, jak się mogło wydawać, odbyła najdalej drogę z orbity wpływów Ententy w kierunku obozu przeciwnego. Wpływy niemieckie zarówno polityczne jak i ekonomiczne działały oddawna w Belgradzie, a układ z Włochami potęgował tendencje oddalenia się od dawnych sprzymierzeńców. Ale mimo to węzły z zachodem, a zwłaszcza z Francją nigdy nie zostały przerwane i zawsze mają bardzo mocne oparcie wśród bardzo znacznej większości mieszkańców Jugosławii. Rumunia w okresie premierostwa Gogi przechodziła również fazę widocznych wahań, ale obecnie położony im został kres i mimo zmian w ustroju wewnętrznym nawrócił do tradycyjnej polityki zagranicznej występuje w całej pełni. Porozumienie francusko-tureckie w sprawie Sandzaku Aleksandretty stanowi również czynnik umocnienia się wpły-

Osamotniony premier Hodža

Koalicja rządowa w Pradze zachwiana

Korespondencja własna

Praga, w sierpniu.

Podniecony panował we wtorek nastrój w Pradze. Wszyscy żyli pod wrażeniem posiedzenia sejmowego. Spodziewano się sensacji. A może posłowie niemieccy wystąpią z demonstracją.

To znów kulary obiegły pogłoski o jakiejś cichej akcji hlinkowców itd.

Nie więc dziwnego, że w ostatniej chwili wszystkie możliwe miejsca w parlamencie czeskim zostały nie tylko zajęte a dosłownie zaphane. Łoże dyplomatyczne i dziennikarskie nigdy bodaj nie cieszyły się taką frekwencją. Co chwila ktoś przynosił jakieś plecteczki, ktoś z kimś „miarolajnym” rozmawiał przed chwilą, a wszyscy ze zniecierpliwieniem czekają na... dzwonek. Sytuacja jest poważna.

Sejm bowiem ma rozpocząć debaty nad statutem narodowościowym...

Na 10 minut przed rozpoczęciem posiedzenia Sejmu wchodzi do loży rządowych premier Hodža z ministrami.

Nie jest to już ten pewien siebie i rumiany agrariusz.

Hodža

Usiadł osamotniony na pierwszej ławie i jakby zgarbiony rozmawiał w myślach sam... ze sobą. A było o czym myśleć, bo może za chwilę coś wyskoczy z czego ani rząd ani prezydium Sejmu nie przewidzieli. Wysilki uwiecznione jednak zostały pomyślnym rezultatem. Posiedzenie przeszło „bez bólu”, projekt odesłano do komisji. Ministrowie odetchnęli z ulgą.

W kularach przyjaciele gratulowali szczerze Hodżę...

Jedyną sensacją posiedzenia było

175 interpelacyj zgłoszonych przez posłów hlinkowców. Ci nie zasypiają gruszek w popiele. Zaraz po posiedzeniu Sejmu zebrał swój klub na naradę. Posiedzenie było w zasadzie poufne. Niedyskretni dziennikarze przeniknęli jednak i te ściany. Oto według tych opowiadań, które są pono ścisłe, poseł Tiso na posiedzeniu tym odezwał poufny list ks. Hlinki do posłów, w którym apeluje do nich „po bohatersku” i „stanowczo” aby wytrwali. Aby zrozumieć te wyrażenia trzeba wyjaśnić, że w czasie ciężkiej choroby ks. Hlinki, „odpowiednie” czynniki wywierali duży nacisk na poszczególnych posłów słowackich i po prostu chcieli „papką i czapką” zlagodzyć ich opozycję.

W tym stanie rzeczy ks. Hlinka widział się zmuszonym wystosować apel o „wytrwaniu”.

Na wspomnianym posiedzeniu przemawiał jeszcze znany nam poseł Sidór, który omawiał program uroczystości pożegnania dr. Hletki przewodniczącego amerykańskiej delegacji Słowaków. Uroczystości te odbędą się w dn. 7 b. m. w Rožemberku i transmitowane zostaną przez radio. Dr. Hletko wygłosił ma tam bardzo ważną mowę polityczną, w której zawarte będą żądania Słowaków. Pragę intrygowała w tych dniach sprawa przyjazdu lorda Runcimana. W dniach rządowych panowała raczej — do ostatniej chwili — cisza.

Wnikliwi obserwatorzy twierdzą, że jest to raczej cisza przed burzą. Jakaby to miała być burza — zobaczymy niebawem.

Henleinowcy zaskoczyli rząd. Spodziewano się bowiem raczej ich wystąpienia w sejmie, które nie nastąpiło. Wydana natomiast została broszura o 130 stronach, kolportowana w dniu przyjazdu lorda Runcimana na ulicach Pragi, która przeciwstawia się projektowi statutu narodowościowego. Enuncjacja ta podkreśla, że „rozwiązanie wewnętrzno-politycznych zagadnień przy pomocy statutu jest tylko wątpliwym rozstrzygnięciem narodowościowego problemu”.

Statut mówi wprawdzie o szkołach niemieckich które podlegają Ministerstwu Oświaty, ale przecież wszystkie szkoły zawodowe podlegają w Czechosłowacji Ministerstwu Handlu — więc one nie są statutem objęte, powiadają Niemcy. Statut mówi o proporcjonalności w państwowej służbie cywilnej, a gdzież służba oficcerska w armii? — pytają inni itd. itd.

„To są za wielkie różnice i nie ma nadziei na porozumienie” czytamy w tej publikacji. Jedynym wyjściem z sytuacji byłby według henleinowców plebiscyt. O tym jednak rząd praski nawet nie chce słyszeć.

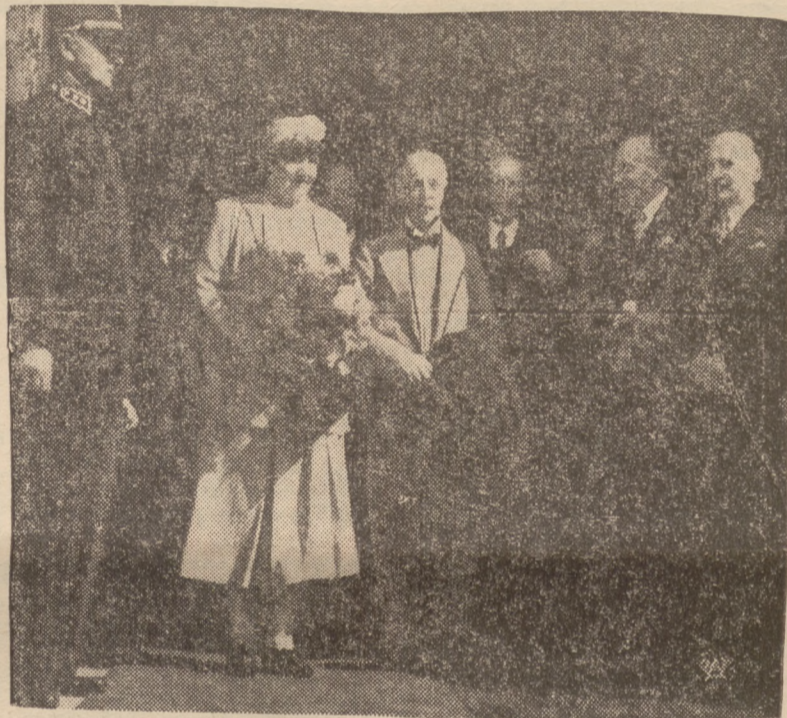
Za kilkunastu dni przed przyjazdem lorda Runcimana zostało w Pradze skonfiskowanych kilkanaście pism.

W tym stanie rzeczy rządowa koalicja praska nie najlepiej się czuje. Członkowie koalicji zwrotniemi min. Szranka t. zw. lidovey, co w rodzaju nasze Ch. D. zaczynają już publicznie krytykować koalicję rządową, mimo, że do niej należą. To samo czynią socjaliści i demokraci. Zarzysowują się znów dwa bloki lewicy i prawicy. I to właśnie w tak ciężkim dla Czechosłowacji okresie.

Nie więc dziwnego, że premier Hodža siedział smutny i osamotniony na sejmowym posiedzeniu.

Nad państwem Masaryka zbierają się chmury

Vidim.

PRZYBYCIE LORDA RUNCIMANA DO PRAGI.

Do Pragi przybył lord Runciman z małżonką. Na zdjęciu — powitanie lorda Runcimana na dworcu Wilsona w Pradze.

Na froncie politycznym

ZZZ. WYSUWA INICJATYWĘ ZJEDNOCZENIA.

Związek Związków Zawodowych na zjazdach i zebraniach jakie się obecnie odbywają po prowincji, znów wysuwa sprawę zjednoczenia robotniczego ruchu zawodowego. Uchwały prowincjonalne

wów wielkich państw zachodnich na terenie Bliskiego Wschodu.

Ustrojowo państwa bałkańskie idą również drogą pośrednią między blokami demokratycznymi a totalistycznymi. Turcja próbuje stworzyć formę oświeconego absolutyzmu i rada powołuje się na wzory francuskie. W Jugosławii i Bułgarii autorytatywne rządy łagodnieją i ewolucja zmierza w kierunku częściowego demokratyzowania i sparlamentaryzowania życia publicznego. Rumunia teoretycznie biorąc oddaliła się najbardziej od demokratycznej formy rządzenia, ale motywem tej zmiany była chęć zwalczania wpływów totalistycznej Żelaznej gwardii, a po dokonaniu tego dalsze zmiany nie są wykluczone.

Dawniej Europa patrzyła z niepokojem na Bałkan, obawiając się, że iskry pochodzące stamtąd mogą rozpaść pożar europejski. Dziś Bałkan świeci przykładem spokoju i stabilizacji i może z poczuciem dumy spoglądać na stosunki w reszcie Europy, tak pełnej konfliktów i niepewności.

A. R.

preponują powołać Kom. Porozumiewawcze na wzór Centralnej Komisji Porozu-miawczej przy związkach pracowników umysłowych.

KURSY DEMOKRATYCZNE POŁĄCZA SIĘ ZE STRON DEMOKR.

Obiegły w tych dniach pogłoski, iż Klub Demokratyczny, których dotąd jest zorganizowanych około 10 — wstąpił mają do poszczególnych kół Stronnictwa Demokratycznego. Chodzi o nierozdzielanie akcji organizacyjnej na terenie demokratycznym.

„WYZWOLENIE” WZNOWIONE.

Jak wiadomo b. poseł dr. Putek organizuje w dniu 15 sierpnia większe zgromadzenia. Jak informuje agencja „Kabel” w dniu tym organizacja d-ra Putka ma wznowić dawną na węg. Wyzwolenie.

NIEPOROZUMIENIE.

Ag. „Echo” donosi: Między t. zw. Ob-wiepołem (Obóz Wielkiej Polski) a Stronnictwem Narodowym doszło do nieporozumień na tle personalnej obsady. W wyniku tych tarć ożywiona i właściwie wznowiona została działalność Sekcji Młodych Stronnictwa Narodowego, których kierownictwo spoczywa w rękach Zarządu Głównego Stronnictwa Narodowego.

W GDYNI NA WYWCZASACH.

Marszałek Sejmu plk. Sławek przebywa obecnie na wypoczynku nad morzem. Czas ten jednak został wykorzystany na rozmowy polityczne. Przed trzema dniami bawił u Marszałka Sławka poseł Brzek — Osínski oraz kilku innych parlamentarzystów.

Kronika tygodniowa

NADMIAR ROZSĄDKU

Popadliśmy w jakąś niezdrową atmosferę powagi. Być może, że ustawiczna groźba wybuchu nowej wojny światowej, o której wszyscy mówią i którą nas wszyscy straszą, być może, że zbliżające się przemiany polityczne w Polsce, w związku z nowymi wyborami, nastrojają wszystkich obywateli tak poważnie, że aż się płakać chce, gdy spojrzeć na minę przechodzącego się przez ulicę po ulicach przechodnia, lub gdy zagadać ze znajomym kilka słów. Zajmujemy się wszyscy problemami jedynie najpoważniejszymi, wymagającymi skupienia uwagi cedząc złote myśli na temat nie wesołej sytuacji obecnej, lub w wizjonerskim natchnieniu rozciągając tragiczny obraz nie dalekiej przyszłości. Utraciliśmy tękną zasadę naszych przodków „niech na całym świecie wojna, byle polska wieś zaciszna, byle polska wieś spokojna”.

I nie ma się czemu dziwić żeśmy się przestali przejmować, bo nie dość, że na całym świecie wojna, to jeszcze, nadmiar złego, nasza polska wieś wcale nie jest taka spokojna jaką by niektórzy chcieli widzieć. Przygotowywane się ona pełną parą do wyborów nie pomijając ani jednej okazji gdzieby można swą bezwzględnie wielką siłę zmanifestować i pokazać. Choć z tymi wyborami do samorządów będzie jak Bóg wola. Może przeprowadzi się je tak, jak w fabryce Dietla — da się czarne numerki i czerwone pokazać teraz, bracie, jakiego koloru numerki będziesz; może będzie inaczej — zobaczymy.

Narazie jesteśmy wszyscy bardzo poważni co jest niewybaczaną wadą, w którą — jak zauważył pewien poeta — popadają ludzie naprawę do brzy, aby już nie wyleczyć się z niej.

Wszystko robimy z okropnym namaszczeniem. Jeśli już pisze się jakiś artykuł, to jedynie przez wzgląd na olbrzymią wagę zagadnienia, co oczywiście nigdy nie omieszkujemy zaznaczyć zaraz na wstępie i czym tłumaczyć się (podświadomie) przed czytelnikiem, że wogóle o takich głupstwach piszemy; jeśli wygłasza się pogadankę radiową — to tylko dlatego, że ten temat jest „wysoce aktualny” i tak do niego, że szkoda by była niepowetowana, aby go nie rozbić o uszy słuchaczy. I czytelnik, słuchacz, widz przejęty do głębi i do głębi nastrojony podsuwanymi mu do konsumpcji mądrościami poczyna im ulegać sięgając dokoła atmosferę smutku i przygnębienia.

Czyż to nie Wilde już w dziewiętnastym wieku pisał, że: „Ludzkość sama siebie bierze zbyt poważnie. Jest to pierworodny grzech świata. Gdyby człowiek — inskinyowi uświadomił się był — historia odmiennym poszłaby”.

Paradoks powie, że przyszło mu ocładać na swoje życie i nasze życie w tym cudownym, przez futurystów opiewanym dwudziestym wieku? Niewątpliwie rzekł by jaką brzydką uwagę o nawrocie do epoki kamienia łupanego. Bóg prawdą przecież jest, że gdy się chce przeczytać dobrą, wesołą fraszkę — trzeba sięgnąć po zakurzonego tom Reya, Kochanowskiego, czy Krasińskiego. My tylko o wojnie mówimy długo i szeroko, jakby nie był o niej czas mówić, gdy wybuchnie. Bo to, że setki tysięcy żołnierzy ginie na froncie — to jeszcze nie wojna — to „incydenty graniczne”. Wojna nie została oficjalnie wypowiedziana, więc jej nie ma.

Przywykliśmy tak do wszelkich „oficjalnych poczynań”, że nie wyobrażamy sobie życia bez nich. Denerwują się naprzykład niektórzy bardzo, że zwłoki ostatniego króla

Polski zostały nieoficjalnie, cichuteńko, nieomal konspiracyjnie sprowadzone do kraju. Półki leżały na obcej ziemi w zapomnieniu — wszystko było dobrze. Gdy sprowadzono je do rodzinnej ziemi — zaraz krzyk, że trzeba je — panie — koniecznie na Wawel. Bo to ostatni król polski, słynna w odrodzenie kulturalną epoką stani sławowska, zasługi niepomierne — więc, pisze Cał — Mackiewicz — nie można go jak kundla grzebać w parku łazienkowskim (bo były takie projekty) tylko i jedynie na Wawelu.

Znów ponury dylemat, materiał do smutnych, poważnych, mądrych, historyczoficznych rozważań.

Blahe rzeczy dla nas nie istnieją. Nadeszła epoka kolosalnego napięcia nerwów, ustawicznego baczania na tok spraw wokół rozgrywających się, ciąglej uwagi na tempo, które nas przytłacza i pochłania bez reszty.

A tak bardzo niekiedy chciało by

się zastanowić skąd Celine zna tyle wyrazów sprośnych; czy naprawdę w zimie jest w górach piękniej, niż w lecie...

Ale takie rozmyślania sprzeciwiają się, niestety, zdrowemu rozsądkowi. To jest w dzisiejszych czasach ka rygodne i pod karą ośmieszenia nie wolno się do nich przyznawać. Chyba, chyba, że mamy bardzo dużo cywilnej odwagi, która również — jak twierdzą ludzie rozsądni — w obecnej sytuacji nie popłaca.

Więc przez zemstę przypomnijmy rozsądnym panom na zakończenie: dzisiejszej kroniki jeszcze jeden pół serio, pół żartem wypowiedziący paradoks cytowanego już wyżej autora: „Przeważna część ludzi umiera dziś z nadmiaru zdrowego rozsądku”, za późno spostrzegając, że jedyną rzeczą, której im żal, to własne błędy”.

WITOLD MAJCHROWSKI

Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach

organizuje w bieżącym roku szkolnym następujące kursy:

I. Urządzenia Wystaw Sklepowych dla pracowników handlowych, Dydaktyczny Techniki Reklamy dla Nauczycieli Gimnazjów i Szkół Kupieckich Przemysłu Artystycznego

KURSY ZAWODOWE RZEMIEŚNICZE:

Blacharskie	Fryzjerskie	Obuwnicze
Brukarskie	Kowalskie	Rzeźniczo-wędliniarskie
Drukarskie	Krawieckie	Stolarskie
Fotograficzne	Malarskie	Tolarskie

Przygotowawcze do egzaminu ceglarniczego
Przygotowawcze do egzaminu mistrzowskiego.

KURSY PRZEMYSŁOWE:

Centralnego ogrzewania	Mechaników samochodowych
Dozrębów maszynowych	Laborantów chemicznych
Drogomistrzów	Mechaników wagowych
Elektrotechniczne	Narzędziarsko-hartownicze
Instalatorów wodociągowych	Nawijaczy
Instalatorów oświetleniowych	Obliczaczy części maszynowych
Kalkulatorów	Obsługi rzemieślniczej
Kierców samochodowych	Obsługi silników elektrycznych
Kinooperatorów	Palaczy kotłowych
Kreśli techniczno-budowlanych	Radiotechniczne
Kreśli techniczno-maszynowych	

Niezależnie od wyżej wymienionych, w razie potrzeby i odpowiedniej ilości zgłoszeń, mogą być organizowane wszelkie kursy wchodzące w zakres rzemiosła i przemysłu.

Kursy powyższe Instytut organizuje we wszystkich miejscowościach województwa śląskiego.

Dojeżdżający uczestnicy kursów korzystają ze zniżki w opłatach kolejowych.

Zapisy przyjmuje i bliższych informacji udziela już obecnie Sekretariat Instytutu w Katowicach, ul. Krasińskiego 3, pokój nr. 28, telefon nr. 335-37 w godzinach urzędowych codziennie od 8-ej do 15-ej, w soboty od 8-ej do 13.30.

UWAGA: Przy zapytaniach listownych prosimy o podanie dokładnej nazwy kursu, o który chodzi, celem uniknięcia ewent. zapytań.

Częściowe uruchomienie kopalni rudy i ołowiu w Tłukience pod Bolesławiem

Franko-Polskie Tow. Górnicze, właściciel terenów kopalni rudy i ołowiu w Tłukience, wydzierżawiło przedsiębiorcy Banskiewiczowi ze Strzemieszyc

eksploatację jednego z szybów w pobliżu kopalni rudy „Ulisses” w Tłukience pod Bolesławiem.

Eksploatacja rudy została już roz poczęta, przy czym na początek zatrudniono 25 b. górników. W miarę rozszerzania się robót, przyjmowani będą nowi pracownicy.

Przewidziane jest, że do końca ro

ku bież. — znajdzie pracę co najmniej 100 ludzi.

Roboty prowadzone będą pod wygo zawiadowcy kop. „Ulisses”, p. Waś trawnym kierownictwem diałektysty-niewskiego.

Bardzo religijni b. górnicy i cała ludność Tłukienki i okolicy, przed rozpoczęciem pracy występowali uroczystej mszy św., odprawionej przez proboszcza z Bolesławia, ks. Jan. Jezierskiego na intencję pomyślnego rozwoju i uchronienia od nieszczęść w kopalni.

Niektórzy przybyli w starych strojach górniczych.

Podczas przemówienia ks. kanonika, niejednemu sterczanemu i wyglądzo nemu górnikowi zakręciła się łza w oku z radości, że kończy się już ośmioletni okres złej doli mieszkańców Bolesławia.

Nowy szyb nazwano „Lucyną”.

Nasza redakcja przesyła górnikom bolesławskim staropolskie: „Szczęść Boże”!

Złóż ofiarę na F. O. N.

Drzazgi

Zbrodnie

Można mieć takie czy inne, czerwone czy białe zapatrywanie na to co się dzieje w Hiszpanii. Trudno komus kazać żeby był akurat zwolennikiem rządu hiszpańskiego, gdy jemu właśnie pouoba się akcja gen. Franco. Trudno także kazać komus trzymać stronę gen. Franco, kto uważa go za zwykłego dywersanta. Różne bowiem mają opinie przekonaania i z tym walczyć najtrudniej.

W takich wypadkach, jeśli się chce dobrze spełnić rolę informatora, należy bezwzględnie wnieść się na najwyższy szczebel obiektywizmu.

Zapomniały o tym rozmaite agencje, które, jeśli sympatyzują z powstańcami, podają do wiadomości tylko ich zwycięstwa — jeśli z wojskami rządowymi, podobnie sukcesy rządowe. Czytelnik, o ile ma możliwość czytać gazety o różnych obliczach politycznych, traci szybko i bezpowrotnie wszelką orientację. Jeśli czyta tylko jedną gazetę — nie może wyjść ze zdziwienia, że choć powstańcy (czy rządowi) wciąż zwyciężają — nie mogą jakoś ostatecznie zwyciężyć.

Wytwarza się wskutek tego śmieszny nastrój, w którym zwolennicy pos. czą gólnych stron są bezwzględnie przekonani o zwycięstwie swych pupilów.

W inną dziedzinę wkracza już tendencyjne zonyzowanie poszczególnych stron w podawaniu kłamliwych, celowo dobranych informacji.

Oto co czytamy w pewnym krakowskim piśmie:

Czterech księży sarrińskich zamordowano, a zwłoki ich rzucono psem na pozacicie. Potem dwóch z nich pochowano.

Pewnego liteściwego mieszkańca miasta podejrzano o sympatię dla rządu narodowego, zmuszono do wygłoszenia przemówienia z balkonu ratusza, poczem go na śmierć zamęczono.

Innego zmuszono do walki z bykiem, która się toczyła tak długo, póki nieszczęśliwy nie padł martwy na arenie. Następnie cdełto mu głowę i kopano jak piłkę nożną.

Ta opowieść, ten kolosalny wysiłek czyjejs ciasnej główki w wymyśleniu najpotworniejszej bzdury, przypomina nieodparcie satyryczny wierszyk Tuwima, jak to w Kaliszu żydy zabiły biskupa „i do tego — parszywce — naśmiewały się z trupa”.

Trzeba by, lekko mówiąc, być bardzo, ale to bardzo naiwnym, aby w te banaluki uwierzyć. Przecież — na diaska! — nie zapominajcie panowie, że to nie jakaś Hiszpania Zulusów, lecz Hiszpania starej kultury, Hiszpania Cervantesa, Calderona, Valasquesa i in. najwspanialszych świeczników kultury świata.

Czyż w tej dumnej, wspaniałej Hiszpanii, Hiszpanii św. Teresy z Avila i bohaterańskiego rycerza św. Ignacego Lojoli możliwe są tego rodzaju sceny?

No, pomyślcie, panowie, dobrze: możliwe?

—oOo—

825 tysięcy zatrudnionych w PRZEMYSLE.

W końcu czerwca ilość robotników zatrudnionych w górnictwie, hutnictwie i przemyśle przetwórczym w Polsce wyniosła 825.495, przyczem cyfra ta obejmuje tylko zakłady większe, w których pracuje przynajmniej 20 robotników.

Rok temu zatrudnienie sięgało tylko cyfry 776.276, wzrosło więc o przeszło 7 proc. W górnictwie nastąpił wzrost ilości robotników o 4.774 (4 proc.), w hutnictwie o 6.115 (13 pr.), a w przemyśle przetwórczym o 43.969 (7 pr.).

Zaznaczyć przytem należy, że w hutnictwie stan zatrudnienia osiągnął punkt szczytowy (52873, jeszcze w kwietniu br.), a obecnie jest tuż nieco niższy.

Podobnie przedstawia się rzecz w górnictwie, gdzie największe nasilenie zatrudnienia przypadło w styczniu.

Dajemy głos

Co mówi związek „Praca” o wyborach delegatów robotniczych w fabryce H. Dietel

W związku z odbytym w fabryce H. Dietel w Sosnowcu, wyborami delegatów robotniczych związek robotników i robotnic przemysłu włókienniczy „Praca” w Sosnowcu złożył protest do inspektora pracy.

Protest brzmi następująco.

1. Do wyborów dopuszczona została lista niezrzeszonych robotników (pod którą to listą krył się zarząd fabryki). — Wprawdzie odnośnie do wyborów delegatów robotniczych, po za byłym zaborem niemieckim, nie ma żadnych przepisów prawnych w Polsce, jednakże w myśl ustatkowanego zwyczaju na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, zaistniałego od chwili powstania Niepodległości Polski, delegatami robotniczymi byli wybierani kandydaci z pośród zgłoszonych list wyborczych przez organizacje zawodowe i w tym ten przeobraził się w prawo zwyczajowe. Dopuszczenie więc do wyborów robotników niezrzeszonych, za-których jako delegatów nikt odpowiedzialności wziąć nie może, a jeszcze dopuszczenie do wyborów robotników niezorganizowanych, poza którymi kryje się zarząd fabryki, jest jawnym pogwałceniem prawa zwyczajowego.

2. Na liście robotników niezorganizowanych Nr. 1 jako kandydaci na delegatów robotniczych figuruje 3-ch majstrów tj. 1) Skorus Jan, 2) Michalski Jan i 3) Okularczyk Maria. Skład tego rodzaju listy, w żadnym wypadku nie może być zatwierdzony, bowiem majster jako przełożony robotnika często powodujący spór między sobą a robotnikiem, z natury rzeczy nie może bronić lub zastępować robotnika przed zarządem fabryki lub innymi władzami.

3. W okresie przedwyborczym personel biurowy i kierownicy, na czele z kierownikiem fabryki Lange Emanuelem uprawiali mocną agitację wśród załogi robotniczej za listą Nr. 1, grożąc robotnikom, że kto nie będzie głosował za listą Nr. 1, będzie przez najbliższą okazję zwolniony z pracy. Wyszukiwane były z góry twierdzenia, że o tym, na którą listę robotnicy będą głosować, kierownictwo fabryki będzie dobrze poinformowane i ci robotnicy, którzy głosować będą na listę Nr. 4 poniosą przykre konsekwencje. Zapowiedź z góry przed wyborami i zrealizowanie tej zapowiedzi, że firma wiedzieć będzie z imienia na jaki numer głosował dany robotnik, — w obawie przed utratą pracy lub szykanami, zmusiły w większości robotników do głosowania na listę Nr. 1.

Wypuszczenie przez zarząd fabryki kartek do głosowania na listę Nr. 1 o barwie czerwonej i papierze grubszym, różniącym się znacznie od kartek listy Zw. „Praca”, które były drukowane czar na białym i na cienkim papierze, a następnie oddane przez zarząd fabryki do użytku komisji wyborczej kopert do głosowania o barwie jasno żółtej i cienkim przezroczystym papierze daly możliwość kontrolowania, na jaki numer dany robotnik oddawał swój głos. Od początku głosowania, a więc od godz. 10-jej rano do godz. 16.30 koperty z głosami bez pośrednio od głosujących odbierał urzędnik p. Stanisław Cesarz, a dopiero po tym terminie i na interwencję jednej z głosujących, która zwróciła uwagę o możliwości kontrolowania przez p. Cesarza jak kto głosuje, został on zastąpiony innym członkiem komisji wyborczej o nazwisku robotniczym. Możliwość kontroli wzięta przez p. Stanisława Cesarza powstawała w trzech wypadkach, a więc:

a) przy braniu przez głosującego ze stolika kartki wyborczej o specyficznym kolorze czerwonym lub czarnym, co od razu wskazywało na jaki numer wyborca będzie głosować,
b) przy dotyku palcami koperty, którą głosujący oddawał do rąk p. Cesarza a ten, czekając na odszukanie nazwiska

głosującego po chwili wkładał do urny wyborczej, przez co miał możliwość po grubości papieru kartki wyborczej będącej w kopercie odróżnić, jaki numer za wiera w sobie koperta,

c) przy przyłożeniu przez p. Stanisława Cesarza kopertę z kartką wyborczą do światła elektrycznego (lampa elektryczna przez cały czas głosowania paliła się przed p. Cesarzem przez co z powodu jasnego koloru i cienkiego papieru koperty p. Cesarz łatwo widział jaki numer kartki wyborczej zawiera koperta.

Powyzsze trzy momenty łatwego kontrolowania głosujących nie mogły nie odnieść się na wyniku głosowania za listą naszą Nr. 4, zwłaszcza, że od chwili rozpoczęcia głosowania, pierwsi głosujący od razu spostrzegli się o kontroli głosujących i uwagi swoje roznieśli po fabryce.

W związku z powyższymi motywami prosimy Pana Inspektora:

1) O całkowite unieważnienie listy Nr. 1.

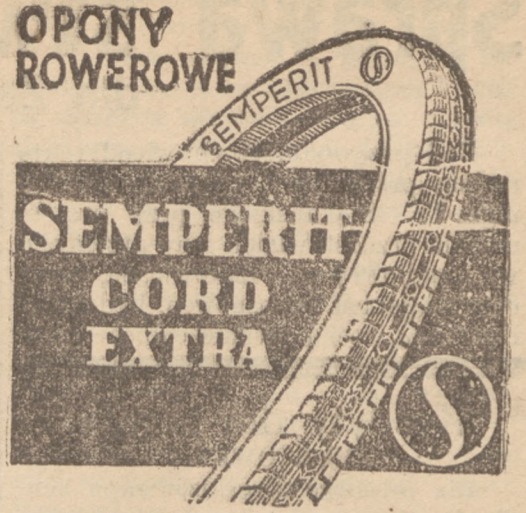
2) O zatwierdzenie tylko kandydatów wybranych z listy Nr. 4, jako jedynej i prawnej zgłoszonej listy.

3) Względnie o całkowite unieważnienie wyborów i spowodowanie przeprowadzenia ponownych wyborów.

Następują podpisy prezesa i sekretarza Związku „Praca”.

W obszernych motywach przesłanych do naszej Redakcji związek „Praca” podkreśla, że do komisji wyborczej z ramienia związku oficjalnie nikt nie został powołany, z tego powodu, że związek działa konspiracyjnie na terenie fabryki, a ujawnienie nazwiska każdego robotnika, który należy do organizacji groziłoby mu utratą pracy. Związek „Praca” podaje następnie, że głosowanie odbywało się od działami a przed pójściem oddziały robotników do głosowania majstrowie rozdawali robotnikom kartki wyborcze z numerem jeden, gdy tymczasem kartki wyborcze związku „Praca” (nr. 4) na terenie fabryki wcale nie były rozdawane, bo związek nie chciał swych członków narażać na przykrości

W dniu wczorajszym zamieściliśmy pismo członków komisji wyborczej w którym stwierdzono, że wybory w fabryce H. Dietel odbyły się w warunkach normalnych. Zamieszczony powyżej protest związku robotniczego „Praca” podaje natomiast szereg uchybień. Obecnie głos w tej sprawie ma inspekcja pracy, która po zbadaniu zarzutów stawianych w piśmie wyda swą decyzję w porozumieniu z ministrem opieki społecznej.

Z Olkusza

**„Zielony karnawał”
W BUKOWNIE POD OLKUSZEM.**

Staraniem oddziału powiatowego zw. straży pożarnych w Olkuszu, w znanym uroczym osiedlu letniskowym w Bukowni pod Olkuszem, odbędzie się w dniu 14 bm. na wielką skalę zakrojona zabawa letna pn. „Zielony karnawał”.

Obmyślane przez inicjatorów zabawy atrakcje przechodzą najsmielsze przewidywania. Tereń letny zabawy wraz z plażami, basenem, oświetlony lampionami, reflektorami i ogniami bengalskimi, zamieni się w cudowną krainę bajki z tysiąca i jedną noc.

Zarząd oddziału pomyśli nie tylko o daniu uczestnikom zabawy emocji duchowej i pełnego zadowolenia wrodzonego, lecz także o dogodnej komunikacji autobusami zarówno z Zagłębia i Olkusza jak i ze stacji do miejsc zabawy, oraz taniach bufetach w własnym zakresie pod kierownictwem fachowców. Inicjatorzy zabawy bawiliem wychodzą ze słusznego założenia, że szerokim rzeszom pracowniczym przede wszystkim Śląska i Zagłębia, należy dać godziwą i artystyczną rozrywkę w zespole z naturą przy minimalnych wydatkach.

Z Zawiercia

**Nadużycie w urzędzie pocztowym
W ZAWIERCIU.**

Podczas prowadzonej obecnie w urzędzie pocztowym w Zawierciu kontroli, wykryte zostały nadużycia, których dopuścił się jeden z urzędników, a mianowicie Henryk Siedlecki, zamieszkały przy ul. Marszałkowskiej. Stwierdzono, że urzędnik ten przywłaścił sobie 150 złotych z pieniędzy należących do skarbu państwa.

O fakcie tym nacelnik urzędu złoży zameldowanie w policji, która rozpoznała w tej sprawie dochodzenie.

PIORUNY!
ZABEZPIECZAM OD BURZ
PIORUNOWYCH NAJNOWSZYM
SPOSOBEM!

Pioruny w obecnych latach wyrządzają ogromne szkody. Należy więc budować piorunochrony, które chronią od pożaru i zabicia, jak również sprawdzają stare, gdyż te ulegają zepsuciu. Do sprawdzania piorunochronów posiadamy specjalne przyrządy najnowszych systemów. Po długoletnich praktykach i doświadczeniach, praktycznie i przepisowo zakładamy piorunochrony na kościołach, pałacach, kominach fabrycznych, budynkach, zagrodach gospodarskich oraz całe wsie od końca do końca itp. materiałami w dobrych gatunkach.

Poleca się Szanownej i dobrze myślicy Publiczności o zwracanie się tak po urządzenie nowych jak i po sprawdzanie starych piorunochronów do

elektrotechnika
Tomasza Banaszkiwicza
który swą specjalnością zabezpiecza spokojny sen.
Ceny bardzo przystępne.
NIWKA, UL. WĄSKA Nr. 17.

RESTAURACJA — KABARET — BAR — DANCING
„SAVOY”
Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.
Tel. 61-301. Podziemia tel. 61-304.

Doskonały program artystyczny od 1. sierpnia 1938:

IRA ARI: żywiolowa wykonawczyni tańców fantazyjnych: „TABU” — „PIRAT”.

BASIA LANKOSZ: wdzięk — uroda — talent w słynnym „BOLERO”.
Tańcu Hisszpańskim i t. d.

HELENA GRZYCZYŃSKA: tancerka i subretka z prawdziwego zdarzenia.

O humor i nastrój dba znana i uznana orkiestra
BRACI PAŹDZIEJEWSKICH.

UWAGA: Już wkrótce nastąpi
OTWARCIE specjalnego SALONU BRYDŻOWEGO.

Wiadomości bieżące

Niedz. 7 Sierpień
Dziś: Kajetana
Jutro: Cyrylaka
Wschód słońca: 4,05
Zachód słońca: 7,17

Diżury aptek w Sosnowcu
Dziś diżury nocne i dzienne pełnią następujące apteki:
W. Dawiskibowej, ul. Piłsudskiego 18
G. Kupferbluma, ul. Nowopogońska 25
L. Turskiego, ul. 1-go Maja 18

UWAGA RZEMIEŚLNICÓW I ROBOTNICÓW.
Zwracamy uwagę na ogłoszenie Śląskiego Instytutu Rzemieślniczo-Przemysłowego w Katowicach w sprawie projektowanych na rok szkolny 1938/9 kursów rzemieślniczych i przemysłowych, znajdujące się na stronie 4-ej.

Obchód rocznicy WYMARSZU I KADROWEJ.
Z okazji 24-tej rocznicy wymarszu Pierwszej Kadrowej odprawione zostały wczoraj w Będzinie w miejscowym kościele uroczyste nabożeństwo, w którym wzięli udział przedstawiciele miejscowych władz samorządowych, wojska i organizacyj.

Po nabożeństwie odbyła się defilada wojska, którą przyjmował dowódca miejscowego garnizonu płk. Kijowski w otoczeniu wicestarosty Siekierzyńskiego i prezydenta mgr. A. Izydoreczyka.

**O podwyżkę płac
W „ZAMKOŚCIE” W BĘDZINIE.**

W dniu wczorajszym, odbyła się w inspektoracie pracy w Sosnowcu konferencja w sprawie zawarcia umowy i podwyżki płac w firmie „Zamkość” w Będzinie. Wobec nieobecności właściciela, zastępcy jego nie mogli zdecydować o wysokości podwyżki zarobków. Robotnicy na zebraniu podjęli uchwałę, że o ile po tygodniu nie rozpoczną się pertraktacje załoga przystąpi do strajku. Pertraktacje będą prowadzone osobno z związkiem ZZZ, a osobno z „Polską Pracą” gdyż sekretarz ZZZ, p. Litwornia oświadczył w inspektoracie pracy, że nie będzie konferował wspólnie.

**Ogłoszenie w Expresie Zagłębia
to nowi klienci!**

Sprawa stworzenia giełdy mięsnej dla Zagłębia Śląsko-Dąbrowskiego

Pod przewodnictwem wicedyrektora izby przem. handlowej w Sosnowcu mgr. T. Siekańskiego, przy współudziale przedstawicieli izby przemysłowo-handlowej w Katowicach, zarządów miejskich w Sosnowcu, Będzinie i Dąbrowie, cechu rzeźniczego w Sosno-

Kredyty dla handlu HURTOWEGO.

Dla polskiego zorganizowanego handlu hurtowego zdecydował Bank Gospodarstwa Krajowego rozszerzyć dotychczasowe akcje kredytowa dla kupiectwa przez uruchomienie uigowego kredytu. Kredyty te mają być u dzielane na okres 8 lat przy jednoczesnym okresie karencyjnym w spłatach kapitałowych. Oprocento-

Jastrząb dekoruje GNIAZDO FIJOLKAMI.

Instytut przyrodolecznicy w Washingtonie donosi o niezwykle ciekawym spostrzeżeniu dokonanym w czasie obserwacji życia czerwono-białych jastrzębi.

Uczony A. C. Brent stwierdził mianowicie, że ta odmiana jastrzębi wchodzi w związku małżeńskie bardzo nisko i żony nigdy nie są porzucane przez mężów.

Samiec stał przesiaduje w gnieździe. Najciekawszą rzeczą natomiast jest fakt, iż rodzice z chwilą przyświeca na świat nowego potomka dekorują gniazdo fiołkami.

Na siedem małżeństw JEDEN ROZWÓD

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej znane były jako kraj, gdzie rozwody należały do rzeczy całkowicie normalnych, co powodowało, że Stany zajęły nie tylko pierwsze miejsce pod względem ilości rozwodów, ale wysunęły się „bezkonkurencyjnie” naprzód.

Wprowadzono w ostatnich latach gorączka rozwodowa osłabła, i liczba rozwodów na ogół słabnie się zmniejsza, lecz tym niemniej jeszcze pierwsze miejsce należy do Stanów Zjednoczonych, gdyż na siedem małżeństw przypada jeszcze jeden rozwód.

wanie tych kredytów będzie wynosić 6 proc. rocznie.

Wobec tych kredytów będzie wynosić 6 proc. rocznie. Wobec tych kredytów będzie wynosić 6 proc. rocznie. Wobec tych kredytów będzie wynosić 6 proc. rocznie.

Po zapoznaniu się z wynikami aukcji, jaką izba rozpiła wśród po ważniejszych organizacyj handlowych na terenie Zagłębia Dąbrowskiego oraz wśród zainteresowanej branży handlu zebrań wypowiedzieli poglądy, że giełda mięsna miałaby szerokie pole do działania, jednak dopiero z chwilą całkowitego uregulowania obrotu trzoda i nierogacizną, który w chwili obecnej pozostawia — wobec niezdrowych warunków konkurencyjnych i panoszenia się handlu nielegalnego anonimowego, bardzo

wiele do życzenia.

Należałoby więc przedtem wprowadzić bezwzględny przymus dokonywania uboju w publicznych rzeźniach z tym, że transakcje kupna-sprzedaży każdej poddawanej ubojowi sztuki musiałaby być dokonana na targowicy. Wówczas sprawa giełdy brałaby wielkiego znaczenia dla kupiectwa, które pozbyłoby się w ten sposób trudnej i uciążliwej konkurencji ze strony przypadkowych, wzgl. świadomie jednak zorganizowana na rynku mięsnego nielegalnych handlarzy. Do chwili je w wyższej podany sposób, tworzenie giełdy byłoby — zdaniem zebrań — przedwczesne. Wpłynęłoby to na podwyższenie kosztów a co z tym idzie na zmniejszenie konsumpcji ze strony najuboższych sfer, które przecież stanowią większość ludności obydwóch Zagłębi węglowych.

Z pełnymi prawami szkół państwowych

PRYWATNE GIMNAZJUM I LICEUM HUMANISTYCZNE ŻEŃSKIE W. REPLIŃSKIEJ W BĘDZINIE

Szkola w nowym gmachu przy ulicy Sienkiewicza 17, telef. 718-15 przyjmuje zapisy w godz. 10—13. Przy Gimnazjum czynna jest szkoła Powszechna.

Strzelcy gdyńscy uratowali życie trzem atletom

Na redzie portu gdyńskiego w odległości 100 m. mniej więcej od brzegu rozegrał się dramat, którego ofiarą omal nie padło trzech atletów, uczestników odbywającego się tutaj międzynarodowego turnieju walk zapasniczych, mianowicie mistrza Poznania Palka, mistrza Łodzi Skropiszka i Władysława Elsnera z marynarki wojennej.

Zapasnicy wyjechali w południe poznaczoną łodzią na przejażdżkę po zatoce. Łódź była nieszczelna i niebawem zaczęła się napelniać wodą.

Silące trzymając się kurczowo łodzi, zaczęli wzywać pomocy.

Na szczęście wpaadek ten zauważyło trzech strzelców, członków morskiego pododdziału Z. S. w Gdyni, którzy znajdowali się niedaleko w własnej szalupie. Strzelcy dopłynęli do trzymających się resztkami sił zapasników i z dużym trudem wciągnęli ich do własnej łodzi.

Zebrała na brzegu publiczność zgromadziła strzelcom owoce.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Niedziela 7 sierpnia.

7.15 Pieśń: Już od rana rozspiewana. 7.20 Koncert poranny w wyk. ork. salono wcy Rozgłośm Poznańskiej. 8.00 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 9.15 Regionalna trans. ze Słomnik. 11.45 Przegląd kulturalny. 11.57 Hejnał z Krakowa. 12.03 Apel do strzelców wygl. plk. Józef Tungus-Zawiślak. 13.00 Książki mojego dzieciństwa szkic literacki. 13.15 Muzyka obiadowa. 15.00 Audycja dla wsi. 16.00 Po wszechny Teatr Wyobraźni Galazka rozmarynu. 17.50 Koncert rozrywkowy. 19.50 Tygodnik dźwiękowy. 20.00 Program na jutro. 20.05 Margelina Long gra z tow. ork. 20.40 Dziennik wieczorny 21.00 Cyrk zjechał na podwórze. Wesola Syrena. 21.40 Wiadomości sportowe. 22.00 W letni wieczór audycja muzyczna. 23.00 Dziennik wieczorny. 25.05 Warszawa II.

KATOWICE.

Niedziela 7 sierpnia.

6.15 Audycja poranna 8.35 Wady mleka niebezpieczeństwem dla mleczarstwa po gadanka. 8.45 Świelice w lecie pogadanka 11.45 Co slychać na Śląsku 20.00 Program na jutro. 20.05 Co niedzieli u Karlika brzmi piosneczka, gro muzyka, audycja regionalna. 20.35 Wiadomości sportowe.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Poniedziałek 8 sierpnia.

6.15 Kiedy ranne wstają słońce. 6.30 Muzyka z płyt. 6.45 Gimnazjum 7.00 Dziennik poranny 7.15 Muzyka poranna. 8.00 Przerwa. 11.57 Hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Przerwa. 15.11 Moje wakacje powieść Starego Doktora dla dzieci. 15.30 Skrzynka techniczna. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Muzyka lekka rozgłośm Poznańskiej. 16.45 Nowa Zelandia felieton. 17.00 Muzyka tańeczna. 18.00 Pogadanka sportowa. 18.10 Recital fortepianowy Z. Dygala. 18.50 Audycja strzelecka Marsz szlakiem Kadrowki. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 Koncert rozrywkowy. 20.30 Tr. z mety marszu szlakiem Kadrowki. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Audycja dla wsi. 21.35 Tr. fragmentów między państwowego meczu lekkoatletycznego Polska — Norwegia. 21.55 Koncert symfoniczny w wyk. ork. P. R. 23.00 Dziennik wieczorny. 23.05 Warszawa II.

ZUPELNIENIE TO SAMO.

— My, kobiety nowoczesne, jesteśmy udręczone. Ach, jak dobrze się działo Ewie w raj!

— Nie widzę żadnej różnicy. Masz ogród, masz męża i — jak mi powiedziałaś — nie masz się w co ubrać!

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

73)

P. Litois, jest to człowiek - kontrakt. Jeśli go ktoś prosi na obiad, odpowiada: „Przyjąłem inne zobowiązanie”. Jeżeli wejdzie do sklepu w zamiarze kupienia jakiego przysmaku, mówi: „Chciałbym załatwić kupno, tego bekasa lub głuźca; biorę to udo dzika wraz z przyległościami; przyniesie mi te ryby w takim stanie, w jakim się znajdują”. Nie zdziwisz się przeto, jeżeli przy takim usposobieniu p. Litois przez długi czas był notariuszem. Cierpienia nerkowe, skutek zbyt stałej wierności dla jego hotelu safianowego, ostrzegły go, że trzeba nareszcie stać, chodzić i usunąć się od notariuszostwa. Jest temu lat dwanaście, postanowił sprzedać swoje miejsce. Zwrócił oczy na swego głównego pomocnika, p. Eugeniusza Fabnal, chłopca dwudziesto-ośmioletniego, dowolnego, usłużnego, wesolego. lubiącego śmiać się i ruchliwego. P. Litois znał dobrze te wszystkie wady; ale Eugeniusz nie miał ani jednego

snu i dla tego właśnie dał mu pierwszeństwo nad drugimi.

Obliczył, że młody człowiek, który będzie mu dłużnym dwakroćstotysięcy franków, znajdować się będzie bardzo blisko do jego łasek i że czasem wolno mu będzie wspanać się do kancelarii ukradkiem pobrzęczeć tu i owdzie jak pszczołka poranna, dziobnąć jaką sprzedaż; jak wróbel dziobie owoce dojrział, dotknąć swoim piórem jaki kontrakt ślubny, jak motyl różę i czuwać nad swoją kancelarią, stworzeniem ukochanym, która, jak to mówił p. Litois, została jego córka, stawszy się poprzednio małżonką. Eugeniusz z radością przyjął propozycję p. Litois. Ten zaś wiedział, że Eugeniusz, ożeniwszy się, zapłaci za miejsce, żeby młody człowiek był spokojny, p. Litois zawiadomił, że w małym mieszkaniu w bliskości Tuluzy, miał klientkę, która zamierza dać mu w do datku z trzema setkami tysięcy posagu. Była to zapewne piękna nadzieja i toż, że Eugeniusz przyjął ją z zamkniętymi oczami; przystał nawet

w pierwszych chwilach uniesienia na pewne warunki, których nie obliczył domosłości. Kiedy p. Litois zawierał układ, chciał go mieć tak zawartym, żeby nie był narażony na żadne niebezpieczeństwa. Ponieważ Eugeniusz mógł umrzeć pierwej aniżeli się ożeni, notariusz ubezpieczył jego życie na dwakroćstotysięcy franków, takim sposobem, żeby został zaspokojony w swojej należności, gdyby Eugeniusz umarł i żeby podkobiercy młodego człowieka, zajęli się sprzedażą majątku. Eugeniusz był młodym, wrażliwym, lubił świat i jego uciechy; wiedziony cokolwiek chęcią zadowolenia tych skłonności, wędził tak ni bezniebezpieczne zobowiązanie. Przede wszystkim Eugeniusz był człowiekiem uczciwym i pierwszą myślą jego było wywiązać się względem p. Litois. Ten ostatni wyznaczył termin; pojmował bowiem, że należał, żeby młody notariusz ustalił swoją obietnicę. Zanim przedstawionym będzie jako mąż od powiedni do wzięcia przyzwoitego posagu. W ciągu pierwszego roku Eugeniusz potrzebował cierpieć tylko z powodu natręctwa odwiedzin dawnego pryneypa; a co jest godnym uwagi, że p. Litois, który przedtem robił wszystko jedynie tylko za poradą swego głównego pomocnika Eugeniusza, przypisywał sobie prawo kierowania wszystkim co on robił, jako notariusz. Ale te drobne nudy, mało obchodziły Eugeniusza, albowiem był bogaty, poważany i szczęśliwy. Szczę-

śliwy rzeczywiście!.. Kochał kobietę piękną, powabną, której interesa prowadzi z powodu separacji majątkowej. Była to kobieta światowa, nie-szczęśliwą w pożyciu z mężem, ubierała się gustownie i uwielbiała p. de Chataubriand. Była to, mówiąc językiem notarialnym, nieoceniona zdobycz dla Eugeniusza. Nie mówił o tym nikomu, ale wszyscy o tym wiedzieli. Ten rozgłos stał się tak powszechnym, że nareszcie mąż dowiedział się o tym. Mąż ten zezwolił na separację majątkową z żoną; ale ponieważ nie oddzielono od niej jego nazwiska, nie chciał, ażeby nazwisko jego wystawione było na niezbyt przyjemne uwagi. Czekał sposobności i pewnego dnia, kiedy Eugeniusz i jego żona wychodzili razem z teatru, mąż wypoliczkował notariusza w obecności dwustu osób. Schadzka naznaczona na dzień następny.

O godzinie ósmej rano, Eugeniusz znajdował się w domu ze świadkami; miał już wyjść i wyjechać o pół mili za miasto, gdy w tym p. Litois wszedł gwałtownie, z postawą głębokiego gnębienia. Zanim można było poznać człowieka, który wchodził w ten sposób nie zaanonsowany, p. Litois chwycił za kark Eugeniusza i wołał:

— Nie pójdziesz, nie pójdziesz!

d. c. n.

WAŻNE DLA WPANÓW WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI
Zawiadamiamy, że firma

„BUSO” Bezpylne Usuwanie Śmieci i Odpadków
przenosi się do SOSNOWCA, UL. 3-GO MAJA 11-a, zaś w dotychczasowej siedzibie w Będzinie pozostaje oddział techniczny.
Uprzejmie prosimy WPanów Właścicieli nieruchomości o kierowanie zamówień na naczynia i wywóz śmieci i odpadków pod nowym adresem.

Ze względu na konieczność przystosowania naczyń do śmieci, do specjalnego samochodu, który będzie uruchomiony w najbliższym czasie, prosimy o zamówienie naczyń tylko odpowiedniego do tego celu typu.

Informacji chętnie udziela nasza firma

SOSNOWIEC,
3-go Maja 11-a
tel. 62.666

BĘDZIN,
ul. Okrzei 82
Tel. 71.567

BEZPYLNE USUWANIE
ŚMIECI I ODPADKÓW
„BUSO” sp. z ogr. odp

Do sprzedania domek

składający się z dwóch pokoi, kuchni i werandy na Słowiku, miejscowość letniskowa 8 km. od Kielec. Komunikacja bardzo wygodna po ciągami i autobusami, od domku do stacji Słowik i lasu 100 mtr., przy domku jest ogródek z 22-ma drzewami owocowymi. Cena przystępna. Wiadomość od 1-go września br. na Słowiku, od 1-go września w Kielecach, ul. Sienkiewicza Nr. 45 Aleksander Siedlecki.

Miód nowego zbioru

3 kg. 7.50, 5 kg. 11.—, 10 kg. 21.—, 20 kg. 39.— zł. blaszanką i opłatą wysyła

Buczowski i Ska, Zbaraż 38.

BRUDNE UGLUSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

KURSY kroju, szycia, modelowania Zaborskiej przyjmują zapisy. Sosnowiec Piłsudskiego 18.

KONCESJONOWANE kursy kroju, szycia, modelowania Florentyny Stypulkowskiej, Piłsudskiego 30. Kroj najnowszy. Zapisy codziennie. Koniec swiadczenia prawne.

POSADY I PRACE

PRZEDSTAWICIELA branży technicznej - żelaznej poszukuje się. Zgłoszenia „Narzędzia”, Gibiański, Warszawa, Nowolipie 16.

KULTURALNA solidna pani dobrej prezencji z czteroletnią samodzielną praktyką zarządzającą - gospodyni z dobrymi referencjami z ostatniej posady, przyjmie odpowiednio stanowisko. Oferty do Expressu Zagłębia „30”.

DAM posadę i współpracę za wypożyczenie 3000 zł. Oferty Express Zagłębia Będzin pod „Większy przemysł”.

POTRZEBNY czeladnik lub podreżny szewski. Sosnowiec, Szczodra Nr. 5.

CIŁOPCA 19 l. z dobrej rodziny przyjmujemy. Anida, Mościckiego 15, Sosnowiec.

POTRZEBNY goniec do kancelarii. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria Teatru Miejskiego w Sosnowcu, ul. Teatralna 4 między godziną 12 a 13-ta.

POTRZEBNA fryzjerka zaraz. Sosnowiec, Modrzejowska 1 róg Warszawskiej Stanisław Musiał.

LOKAL

ZACH POKOJOWE mieszkanie z wygodami do wynajęcia. Reymonta 10 m. 4.

LOKAL fabryczny do wynajęcia, ewentualnie garaż, Motor do sprzedania. Sosnowiec, Leszno 4, mieszkania 4.

DO wynajęcia różne mieszkania, sklepy Nowy dom Pierackiego 3. Wiadomość Lachman, Sosnowiec, tel. 61644.

POKÓJ umeblowany z wygodami przy ul. Pierackiego zaraz do wynajęcia solidnemu panu. Wiadomość w księgarni „Polonia” Sosnowiec, Hale „Rozwoju”. Tel. 6-15-36.

DWA pokoje z kuchnią do wynajęcia. Sosnowiec, Majowa 5, wejście z Wielkiej.

Z WSZELKIMI wygodami 3 pokoje z kuchnią na 1-szym piętrze do wynajęcia Dąbrowa, Okrzei 30.

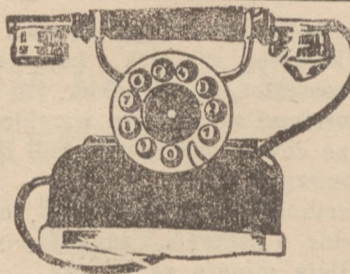
SKLEP z pokojem, pokój z kuchnią albo pojedyncze do wynajęcia. Robotnicza 5.

Lody i wszelkie wyroby cukiernicze są najlepsze

w Ciastkarni „ROMA”
Sosnowiec, Orła róg Dzikiej
Telefon 62521

Wyciąć! Przechować!

TELEFON ZAŁATWI
każde Twe życzenie

Piegi, plamy, węgry, pryszcze zgubisz tylko

KREMEM META

Skład Apteczny R. Barczyk, Będzin, Kollataja 1.

Wszędzie „EXPRES ZAGŁĘBIA” dociera i dlatego reklama zamieszczona w „Expresie” odnosi należyty skutek. Ogłoszenia przyjmuje administracja 6-14-97

KINO „ZAGŁĘBIE”

DZIS!

Wielki film szpiegowski pod tyt.:

TAJNY AGENT

Według słynnej powieści Józefa Conrada (Korzeniowskiego)
W rol. gł.: SYLWIA SIDNEY, OSKAR HOMOLKA i in.
Początek o g. 17.30, w niedzielę 15.30. Bilety od 25 gr.

Kino „PATRIA”

DZIS.

Manewry Huzarskie

pg. znanej operetki „MANEWRY JESIENNE”
w roli gł. Tibor von Halmay i Magda Schneider
Czardasz! Muzyka! Śpiew! Humor!

MEBLE

na raty gotowe i zamówienia sypialnie stolowe, gabinety, kombinowane szafy, saloniki i kuchnie

otomany

nowoczesne tapczany, fotele, kozetki ma terace, siatki, wszelkie przeróbki wykonana nie solidnie gwarantowane, ceny niskie J. TOMCZYK, Sosnowiec, ul. 1-go Maja 14 Tel. 63-105. Przyjmuje pożyczki i obligacje państwowe. Firma egzystuje od 1916 roku.

WAPNO

ludowlane lasowane i w bryłach, (luste o dużej wydajności Wapienniki „Eryni-ca” Czeladź, telefon 62750.

Uwaga P. T. Odbiorcy!

Każdy pracownik elektrowni, upoważniony do jakichkolwiek czynności przy instalacjach, licznikach lub do przyjmowania zamówień na aparaty elektryczne posiada legitymację z fotografią, pieczęcią i podpisem
Ządać zawsze okazania legitymacji.

Wystrzegać się ludzi podających się za pracowników Elektrowni, lecz nie mogących się wylegitymować.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.

SPRZEDAM resorkę w dobrym stanie, lub zamienię na furgon piekarski. Wiadomość: Piekarnia A. Pawelec, Czeladź

Zakład pieczętkarski Lucjan Stybliński

Sosnowiec 3 Maja 30 telefon 61,700 wyko- nuje pieczętki szyldy emaliowane itp.

KUPIE używaną kompletną transmisję długości około 4 metry, grubości 40-50 milimetrów, bormaszynę szybkobieżną na własnej nodze, śrubsztak kowalski oraz praszkę ekscentryczną około 15 ton ciśnienia. Wiadomość w Expresie Zagłębia.

MOTOCYKL nowoczesna pięcisetka Zündapp dwucylindrowy górnosaworowy, dwudziestopięciokonny prawie nowy sprzedam. Jemeżyński, Myszków.

SAMOCHÓD „Kabriolet” małopalać tania sprzedam. Wiadomość: Rubinlicht, Będzin, Kollataja 16, tel. 71076.

KUPIE słomę płacę dobrą cenę. Zgłaszać Sosnowiec, Kaliska 31, Skrzypiec.

KUPIE urządzenie sklepowe w dobrym stanie. Wiadomość Sosnowiec, Śląska 8 m. 10.

PIWIARNIA w dobrym punkcie nadająca się i na inną atrybucję handlową okazynie do odstąpienia. Wiadomość Piłsudskiego 20.

DO sprzedana meble używane, numerytary ściennie, sprzęty domowe. Będzin, Hotel „Bristol” Klementowski.

Z POWODU wyjazdu sprzedam owocarnię dobrze prosperującą ul. Nowopogońska 25, Wiadomość A. Pałucha, Sosnowiec, Modrzejowska 30.

MEBLE sypialne, stolowe, kuchnie oraz pojedyncze, otomany, tapczany, materace, kozetki, fotele, Waruni dogodne. Ceny niskie. Przyjmuje pożyczki. Sosnowiec, Nowopogońska 19.

KUPIE magiel korbowa w dobrym stanie. Wiadomość u Kordaszewskiego w kiosku w Olkuszu.

UWAGA Myśliwi! Są do sprzedania młode wylły brązowe. Sosnowiec, Dańdowska Zakład fryzjerski Morak.

DOMEK nowowymontowany 6-cio mieszkaniowy z wielkim podwórkiem w Sławkowie do sprzedania. Cena 5.900 zł. Wiadomość w administracji

ZGUBIONE DOKUMENTY

IMIELIŃSKI WACŁAW zagubił paszport zagraniczny, wydany przez konsulata w Paryżu, który unieważnia.

ROZNE

ZA długi swojej żony Marii z Toporków nie odpowiadam i płacić nie będę. J. Kordusz, Sosnowiec, Sielecka 32.

ZOSTAŁ przeniesiony skład starego żelaza. Do sprzedania 2 sztance, tokarnia, koła pasowe, rury i inne żelazo. Będzin, Sielecka 29, telef. 71.738, Szlachta.

MLYN wydzierżawie na dogodnych warunkach. Strzemieszyce, ul. Pilecka 1.

PRACOWNICZE Towarzystwo Kulturalno - Oświatowe im. Stefana Żeromskiego z kwoty ulicznej, urządzonej 24 lipca 1938 r. w Zawierciu osiągnęło 117 zł. 42 gr. Czysty zysk zł. 103 gr. 27, przeznaczono na urządzenie świetlicy i biblioteki.

PRZYBLAKAŁ się pies bernardyn. Można odebrać Milowice - kolonia Pekin 88

Drukowano farbą rotacyjną fabryki farb drukarskich „Pigment” w Warszawie, S. A.

Najstarszy i najweselszy król

Król Gustaw gra z socjalistą w brydża

Król Szwecji Gustaw V liczy lat osiemdziesiąt, ma dwa metry wzrostu, miły uśmiech twarzy i jest bezwzględnie nie tylko najstarszym królem świata, ale i królem najweselszym, najbardziej stepniejszym, najbliższym zwykłym śmiertelnikom.

Prowadzi tryb życia pełen prostoty. Godzina 7-ma rano. Na drugim piętrze otwiera się już okno sypialni. Król staje w oknie w piżamie i przyśpię do golenia.

Potem zimny prysznic i szereg ćwiczeń gimnastycznych, o których ów osiemdziesięcioletni starzec nigdy nie zapomina.

Pierwsze śniadanie podają królowi w małej jadalni, mimo chłodu przy otwartym oknie.

Śniadanie składa się z dwóch głębokich talerzy owsianki, solonego śledzia z cebulką, przysmażoną na maśle i kartofli w „masłach”. Do tego wypija król prawie litr mleka, co nie przeszkadza mu kończyć śniadania dużą filiżanką białej kawy.

Po śniadaniu papieros, pierwszy z 10-ciu wypalanych dziennie.

Przeгляд poczty i gazet, wreszcie od 9 do 10 codziennie partia tenisa. O 10 powrót do pałacu i początek pracy aż do pierwszej, kiedy podają obiad.

Przed kilku laty, gdy żyła jeszcze ukochana siostrzenica króla Gustawa, królowa belgijska Astrida, król nie rzadko zaraz po śniadaniu telefonował do Brukseli.

„Dobrze spałaś?” — pytał. — „A czy jadasz na pierwsze śniadanie tak, jak ci poleciłem, owsiankę i śledzia?”

Akordeony

klawiszowe, chromatyczne, guzikowe warszawskie marki Hohner Rauner sopran Fontanella, sprzedaje najtaniej na długoterminowe raty

J. Splewiński

Fabryczna dostawa instrumentów muzycznych Katowice, ul. Pierackiego 3 Telef. 33273 Bezpłatna nauka gry.

„Doskonale? Nie zapomniałaś o swojej pierwszej ojczyźnie, o jej pływającym wyspach? A jak się miewa Leopold? Jak mały Boduen? Jutro jadę na polowanie, muszę wstać o 3. Całuję się. Czy spotkasz się ze mną w Nicei tej zimy? Znam małą restauracyjkę w Grasse w górach nad rzeką. Są tam tresowane pstrągi, skaczące wprost z wody na patelnię kucharza. Śmiejesz się? Stary wuj potrafił cię jeszcze rozśmieszyć. Moja mała księżniczka, nie śleść królową moich marzeń?”

Zapytano kiedyś króla Szwecji, kto jest najlepszym brydżystą jego kraju, odpowiedział bez namysłu:

„Mój premier”.

W godzinę potem zadano to samo pytanie premierowi. Odpowiedział:

„Mój król”.

Co wieczór zasiadają do partii brydża król Gustaw V i premier M. Hamson, przywódca socjalistów szwedzkich.

W Szwecji opowiadają sobie o tym jak to pewnej nocy zażądano połączenia telefonicznego między Niceą a Sztokholmem. Ten król z Nicei dzwonił do premiera, by mu oznajmić, że wygrał partię brydża ze słynnym Culbertsonem.

Król długo objaśniał przez telefon, jaki był rozkład kart: telefonistka przerywała kilkakrotnie, a premier wołał:

„Proszę, nie! pani nie przerywa, mówimy z królem o poważnych sprawach”.

Szwedzi lubią plotkować o swym królu.

O tym, jak socjalistyczny rząd ofia-

rował królowi na własność wagon, kursujący między Sztokholmem a Niceą, i jak król kazał wstawić do tego wagonu żelazne dwa i półmetrowe łóżko.

„Poprzedni reakcyjny rząd kazał mu spać w zwykłym krótkim łóżku w

czasie podróży — tłumaczy ciekawym kolejarz socjalista.

Dalej mówią o tym, jak król ładnie haftuje w chwilach wolnych od zajęć i jak raz urządził na cel dobroczynny wystawę królewskich haftów.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BĘDZIŃSKIEGO W BĘDZINIE

przyjmuje na oprocentowanie wkłady na książeczki oszczędnościowe, o wiera rachunki czekowe, udziela pożyczek wekslowych, hipotecznych i pod zastaw papierów wartościowych. KKO załatwia wszelkie czynności bankowe na przystępnych warunkach (inkaso weksli i dokumentów, przekazy itp. operacje)

ODDZIAŁY: Czeladź, Plac 11 Listopada Nr. 4, Dąbrowa Górnicza, ul. 3-go Maja Nr. 18.

Nowe filmy Margaret Sullavan

Do rzędu gwiazd, które wniosły do filmu coś odrębnego, swoiste — należy Margaret Sullavan. Szczęśliwa, smukła, o drobnej twarzy, na której uwydatniają się duże, piękne, wyraziste oczy — tworzy sylwetkę, która ma

„Nie jest okrzykiem, ale każdy jej film, każda kreacja jest majstersztykiem, jest arcydziełem. Takie filmy jak „Za chwilę szczęście”, „I eż dać szary człowiek”, „Zaledwie wczoraj” pozostaną na zawsze świad-

Margaret Sullavan i Robert Taylor w firmie „Trzech Kamratów”.

w sobie coś odrębnego, coś nie częste go. I dlatego też może tak jaskrawo odejść się od plejady gwiazd Hollywoodu.

Nazwisko Margaret Sullavan owa nie jest ezarem romantyzmu i tajemnic

stwem wielkiego talentu tej artystki z Bożej łaski.

Obecnie nakręca ona w Metro-Goldwyn-Mayer „Trzech Kamratów”. Obok Sullavan wystąpi Robert Taylor, Franchot Tone i Robert Young.

PRZETARG

I URZĄD SKARBOWY W SOSNOWCU OGŁASZA PRZETARG NA WYKONANIE ROBÓT W BUDYNKU PAŃSTWOWYM, PRZY UL. KRZYWEJ Nr. 2:

1. Wyprawienie zewnętrznych ścian budynku, zaprawa wapienno-cementowa, lub tarrabona około 1.000 metrów kwadratowych.
2. Wykonanie fartuchów okiennych z blachy cynkowej około 50 szt.
3. Pomalowanie ścian i sufitów w całym budynku — około 3.000 m. kw.
4. Reperacja 10 pieców z dodaniem ruszt i potrzebnego materiału.
5. Okratowanie 23 okien na parterze.
6. Reperacja urządzeń kloacznych.

Oferty w zapieczętowanych kopertach z napisem „Oferta na roboty remontowe” należy składać w Kancelarii I Urzędu Skarbowego, do dnia 15.VIII 1938 r.

Oferent obowiązany jest złożyć wadium w wysokości 3 proc. od oferowanych sum w gotywnie lub papierach wartościowych. Pokwitowanie winno być załączone do oferty.

Urząd Skarbowy zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, jak również zastrzega sobie wybór oferenta na poszczególne roboty.

Otwarcie ofert odbędzie się Komisyjnie w dniu 16 sierpnia 1938 r. o godz. 12 w południe.

wiz Naczelnika Urzędu (Mgr. GORGOSZ).

ZAKŁAD RZEZBIARSKO-KAMIENIARSKI I BETONIARSKI

Józef GAJOS

Dąbrowa Gór. Al. Ks. Bandurskiego 16

WYKONYWA

pomniki, grobowce, rzeźby z kamienia, marmuru, granitu i sztucznych kamieni oraz groty murowane — Dział betoniar-ski: stopnie posadzki, płyty, siu-py, balkony i tralki; balkonowe i wszelkie roboty wchodzące w zakres powyższy.

WYKONANIE GWARANTOWANE

Dziesięć cnót obywatelskich Mahatmy

Mahatma Gandhi, przewodca ruchu wolnościowego Indyi, drogą ewolucji narodowej wydał dziesięć przykazań cnót obywatelskich, mających obowiązywać wszystkich Hindusów. Prawdy te brzmią następująco: 1 — prawda, 2 — miłość, 3 — czystość, 4 — powściągliwość (umiarkowanie) w jadł, 5 — unikanie rozpowszechniania nieprawdy oraz oszczerstw, 6 — każdy musi zdobyć chleb dla siebie swoją własną pracą, 7 — obowiązkiem każdego obywatela jest służba bliźniemu, 8 — pełna równość wszystkich ludzi na całym świecie, 9 — równość wszystkich wiłk religij na świecie, 10 — odwaga.

LEŻAKI, HAMAKI, WORKI POŚCIELOWE, KOSZE, WYCIERACZKI, SZCZÓTKI, MYDŁO, PASTY i t. p.

poleca w dużym wyborze

Lucjan Stybliński

SOSNOWIEC, 3-go Maja 30 tel. 61.700

Największe oko astronomiczne świata

Soczewka największego teleskopu świata, który zostanie w najbliższym czasie ustawiony w obserwatorium astronomicznym na Mount Palomar w Kalifornii, na średnicy 5 mtr. Dzięki tej niezwykle silnej soczewce można będzie dostrzec ponad 1000 mil. gwiazd. Siła światła nowego teleskopu pozwala na zobaczenie płonącej świecy, ustawionej w odległości kilku nastu kilometrów. Uczeni amerykańscy spodziewają się, że przy pomocy tego teleskopu rozwiążą zagadkę kanałów, dostrzeżonych na Marsie.

Polerowanie taśmy stalowej, w którą soczewka zostanie oprawiona, zostało ukończone po 6 miesięcznej żmudnej pracy. Taśma ta waży 150 ton i musiała być przetransportowana w trzech odcinkach specjalnym poje-giem towarowym

Europie grozi NOWY NARKOTYK.

W portach francuskich skonfiskowano w ciągu ostatnich tygodni większe ilości nieznanego dotychczas w Europie narkotyku.

Nowy narkotyk nazywa się Mescaliną i otrzymany jest z kaktusów meksykańskich Mescaliny używają od wielu lat Indianie, ale również biali w Stanach Zjednoczonych. I stąd znalazła ona drogę do Europy.

Pomimo, że stwierdzono, iż liczba amatorów Mescaliny zwłaszcza w Pa-ryżu, stale się zwiększa, zwalczanie w drodze ustawowej tej nowej trucizny jest o tyle trudniejsze, że nie figuruje ona jeszcze na liście zakazanych narkotyków.

Niesolidarność świata kobiecego

Kobieta ma dostęp do wszelkiej wiedzy technicznej, ma dostęp do wszelkich urzędów krajowych, stanowych i miejskich i wogóle w każdej dziedzinie życia ludzkiego może zajmować to samo stanowisko, co i mężczyzna, lecz cała rzecz w tym, że nie potrafiła w pełni wykorzystać swoich przywilejów.

Kobiety w niektórych wypadkach przewyższają umysłowo mężczyzn. Wiedzieli o tym Greeci w starożytnych czasach, gdy pozwolili kobietom zasiadać wspólnie z nimi i mieć decydujący głos w rządzeniu państwem. Nie ma państwa w całym świecie, w którymby kobiety nie miały decydującego wpływu na kierunek rządu oraz mężczyzn, rządzących państwem. Karlos ludności przez swój wpływ na kobiety więcej by mogły jeszcze zdziałać, gdyby się nareszcie potrafiły uwolnić z więzów przez siebie samych nałożonych. Tak pisze kobieta...

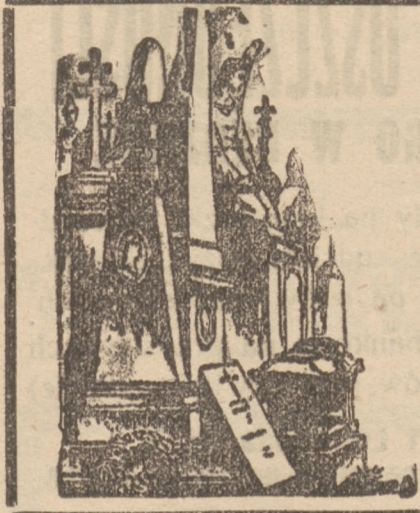
Nie potrafiły przekonać siebie same, iż świat wcale nie należy do mężczyzn i że my możemy zająć to samo stanowisko, co i mężczyźni w życiu społecznym i narodowym. Jeśli potrafiły raz nareszcie wyrzucić tę myśl, iż jesteśmy pięć słabsze, jeśli potrafiły złamać sztuczne, szablony barjery, które same stworzyłyśmy, to świat należałby do nas.

Największą barjerą i przeszkodą jest zazdrość panująca pomiędzy nami i brak przyjaźni jednych kobiet względem drugich. Gdyż największym wrogiem kobiety jest właśnie kobieta. Zamiast dać uznanie kobiecie, która własnym wysiłkiem, własną silną wolą i ambicją, potrafiła się wybić na poważne stanowisko, my zamiast tylko krzyżujemy w sposób nielogiczny i nieestetyczny wszelkie jej poczynania i wszelkie jej wysiłki.

Dochodzimy do tego stopnia, iż nawet z ironią wyrażamy się o jej straniu. Powiadamy iż jest niezdolna, że powinna domu i garnków pilnować,

wogóle mówimy często jak dzieci. Zapominamy o tym, iż strój nie stanowi mądrości, i że podług stroju nie można sądzić człowieka. Największa uczona świata Maria Curie Skłodowska, była jedną z najskromniej ubranych kobiet, co wcale nie przeszkadzało jej w zdobyciu wiedzy i szacunku całego świata.

Gdy mamy jakie interesy do załatwienia, udajemy się do mężczyzn, chociaż znamy kobiety, któreby te sprawy mogły załatwić, czasami lepiej od mężczyzn. To jest brak solidarności to jest niewiara we własne siły i nasza słabość.

Zakład artystyczno-rzeźbiarski i kamieniarski

JANA ZAGÓRSKIEGO

Sosnowiec, ulica Aleja 8. — Telefon 62248

WYKONYWA:
pomniki, grobowce i wszelkie roboty budowlane z piaskowca, marmuru i granitu oraz sztucznych kamieni, roboty betonowe i mozaikowe t. j. schody, słupy ogrodzeniowe, drenaże studienne, płyty trotuarowe, murowanie grobów i t. p.
Wykonanie solidne i dogodne warunki — płatności.

Bal w kościele

Oryginalny zwyczaj w wiosce francuskiej

Turyści zwiedzający Francję mieli możliwość oglądania przed kilku dniami niezwykłego widowiska: balu w kościele w obecności duchowieństwa. Osobliwy ten zwyczaj, datujący się od r. 1350, obchodzony jest corocznie w wiosce Bargeole na pamiątkę św. Marcjusza, wygnanego przez króla Wizygotów i zmarłego w pobliżu tej wioski.

W pierwszej połowie XIV stulecia znaleziono szczątki zmarłego biskupa. Dwie wioski walczyły z sobą o prawa do jego relikwii.

wo do relikwii. Opsze i Bargeole. Spór rozstrzygnąć miał książę Prowancki.

Ponieważ jednak książę zwlekał z rozstrzygnięciem, mieszkańcy Bargeole postanowili zawładnąć siłą zwłokami świętego. Obiegli klasztor i po zdobyciu go, zabrawszy trumnę ze zwłokami, przenieśli ją do swej wsi. Po drodze uroczysta procesja spotkała się z grupą rozweselonych młodych chłopców i dziewcząt, którzy zabierając się do upieczenia gałki, zabierali się do upieczenia gałki. Młodzież połączyła się z procesją.

Tymczasem w Barleole z niecierpliwością oczekiwano rezultatów ekspedycji. Na widok nadchodzącej procesji z trumną biskupa, mieszkańców wioski ogarnął niebywały entuzjazm. Po wniesieniu relikwii do kościoła, rozpoczęto radosne tańce, śpiewając i wiatując.

Od tej pory na pamiątkę tego zdarzenia w kościele tym odbywa się coroczny bal, a szczątki św. Marcjusza obnoszone są uroczystie wokół kościoła.

OGRÓD

„PALAIS DE DANSE“

tel. 627-81 SOSNOWIEC, SADOWA 3 tel. 614-72

CODZIENNE CZYNNY
KONCERT ZNAKOMITEGO ZESPOŁU

W dni powszednie od godziny 20-ej, w niedzielę i święta od g. 17-ej
TAŃCE NA SPECJALNEJ ESTRADZIE W OGRÓDZIE.

Konsumcja do wyboru Zł. 1.10 z obsługą.

Ceny ogrodowe!

Ceny ogrodowe!

Przebieg od **BOLU GŁOWY**
DIA DOROSŁYCH ZE ZNACZĄCĄ
KOWALSKINA
Dobrym się również
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE i KATARZE

Za 80 zł. miesięcznie ryzykuje się życie...

Jak odbywa się przemyt towarów z Niemiec do Zagłębia.

Przed kilkunastu laty przemytnictwo kwitło w zastraszający sposób w Zagłębiu. Z Niemiec transportowano do nas najrozmaitsze towary.

Były to wątpliwej wartości zastawy stołowe, zegarki itp. przedmioty codziennego użytku.

Przedmioty te cieszyły się dużym popytem ze względu na niską cenę. W użytku okazały się jednak tandeta, na którą szkoda było po prostu wydawać pieniądze.

Na szeroką skalę przemycały również owoce, a zwłaszcza pomarańcze. Walkę z przemytnikami pomarańczy wygrały władze celne, obniżając cło na pomarańcze. Dziś nie kal-

kuluje się w żaden sposób przemycać owoców południowych z Niemiec do Polski.

Czyżby wobec tego przemytnictwo zamarło w Zagłębiu?

Nie podobnego! Otrzymaliśmy przeczącą odpowiedź od jednego z trudniących się od czasu do czasu przemytem mieszkańca Czeladzi. Zmniejszyło się jedynie jego nasilenie. Obecnie wiele osób porzucało ten sposób zarabkowania, ponieważ jest on zbyt niebezpieczny i nie daje większych korzyści.

— Niech pan sobie wyobrazi, że człowiek w każdej chwili narażony jest na śmierć.

Ja już raz byłem postrzelony na

graniczy w nogę i z trudem udało mi się wylizać z tej rany. Największy strach człowieka ogarnia, gdy przechodzi przez granicę koło Brzeziny Śląskich. Dla dodania sobie odwagi pijemy „Bryntspiritus z winem“.

— A po przekroczeniu granicy?

— Niebezpieczeństwo grozi do samego domu. Dlatego każda „banda“, składająca się z kilkudziesięciu osób wysyła naprzód dwóch ludzi, którzy stanowią t. zw. „czujkę“.

„Czujka“ w zetknięciu się ze strażnikami celnymi alarmuje swych współtowarzyszów, którzy rozsypują się we wszystkich kierunkach.

Pewnego razu obleżono przemytników nad Brynicą pod Przelajką. Na odgłos strzałów wszyscy rzucili się do wody w pław.

W rzecze utonęło towaru za kilka tysięcy złotych.

Większość przemytników zdołała zbiec.

W końcu nasz informator zapytany o zarobki na przemyśle oświadczył, iż za 80 zł. miesięcznego zarobku ryzykuje się życie.

Grube sumy zarabiają dopiero kupcy, przeważnie żydowscy, którzy przemycone towary zbywają po całej Polsce. (p.)

NAJMŁODSZA STENOGRAFKA ŚWIATA.

W Limoges we Francji miał miejsce niedawno konkurs zawodowych stenografek. Ogólną sensację wzbudziła na tym konkursie 7-letnia dziewczynka nazwiskiem Jeanne Lepot — Robin, która z odznaczeniem zdała egzamin. Najmłodsza stenografka Francji — a prawdopodobnie i świata — pisze 40 słów na minutę wedle tekstu całkowicie jej nieznanego. W ciągu 3 minut odebrała 120 słów i umiała odczytać swój stenogram zupełnie płynnie nie zastanawiając się nad nim uprzednio ani chwili.

FABRYKA WYROBÓW BETONOWYCH I PRACOWNIA ARTYSTYCZNO-RZEZBIARSKA „WIKTORIA”

właścicielka: Wiktorja Urbańczyk

DĄBROWA GÓRNICZA: Biuro ul. Narutowicza 35 tel. 68436. Skrz. poczt. 93

POLECA:

RZEZBY ARTYSTYCZNE, POMNIKI, GROBOWCE oraz schody mozaikowe, posadzki, rury kanalizacyjne cementowe studienne, słupy ogrodzeniowe żelbetonowe i kompletne ogrodzenia płyty chodnikowe itp.

Pierwszorzędne materiały! Solidne wykonanie! Dogodne warunki płatności!